Вівторок, 16 вересня 2003 року. № 173 (3173)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ


Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У центрі уваги буде проект договору про Єдиний економічний простір

На цьому тижні, поінформував на засіданні погоджувальної ради Голова Верховної Ради Володимир Литвин, сесія має розглянути 81 питання порядку денного та прийняти рішення із 40 законопроектів, що вже були обговорені на минулих пленарних засіданнях.

У вівторок роботу планується розпочати з інформації Кабінету Міністрів про підготовку та можливі геополітичні та соціально-економічні наслідки для України підписання договору між Російською Федерацією, Україною, Республікою Білорусь та Казахстаном про створення Єдиного економічного простору.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Поки що без коментарів. Лише сподівання

У Києві перебував міністр у справах Європи міністерства закордонних справ та у справах Співдружності Великої Британії Деніс Макшейн. «Я сподіваюся, що в документі зі створення Єдиного економічного простору не буде нічого, що обмежить суверенітет України, її приєднання до Світової організації торгівлі та рух до Європейського союзу», — заявив він учора після зустрічі з Міністром закордонних справ України Костянтином Грищенком. Деніс Макшейн додав, що зараз не може коментувати майбутній документ про створення ЄЕП Україною, Росією, Білоруссю та Казахстаном, оскільки він та й ніхто у жодній з країн ЄС «не бачили остаточного тексту документа».

БЮДЖЕТ-2004

Завдання на завтра

Учора уряд подав проект головного фінансового документа на наступний рік членам Комітету ВР з питань бюджету.

Докладнішу інформацію читайте в наступному числі газети.

Я ВАМ ПИШУ...

Автобуси зговорилися з «маршрутками»?

На автобусній зупинці біля будинку, в якому я живу, висить розклад маршруту автобуса. З 8-ї до 10-ї ранку виїхати на роботу ще реально. А от після десятої — лише на «маршрутках». Проїзд коштує від 75 копійок до однієї гривні.

Іноді на дорогах ранком величезні пробки і виходить, що «маршрутка» приїжджає одночасно з автобусом. І за що тоді платити? А ще я помітила таке. Якщо автобус збивається з графіка на п'ять—десять хвилин, одразу під'їжджає маршрутне таксі. Люди, щоб не спізнитися на роботу, сідають. За хвилину приїжджає автобус. Хоча це непоганий спосіб у дрібному грабувати населення, мені здається, що так не повинно бути.

Ніна ЄМЕЛЬЯНЕНКО.

Київ.

БУРЯКИ НА ХРЕЩАТИКУ НЕ РОСТУТЬ, ЗАТЕ ТАМ ПЛОДЯТЬСЯ ПАРАЗИТИ

ПИТАННЯ РУБА

Хитрі схеми переробки цукрових буряків мають намір застосувати у нинішньому році власники третини цукрозаводів Вінниччини. Про них розповів голова обласної податкової адміністрації Микола Лавренко.

Власники таких цукроварень, за його словами, зареєстрували при підприємствах комерційні структури. Майже всі вони розташовані за межами області, переважно у столиці, там їхні юридичні адреси. Названі структури, а не цукрозаводи, уклали угоди з сільгосппідприємствами на закупівлю цукросировини. Її поставлятимуть на переробку з господарств, але не напряму, як раніше, а через посередників. Нібито буряки ростуть на Хрещатику...

(Закінчення на 10-й стор.).


Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У НОМЕР

8 серпня — черга четвертого

На останній виробничій нараді в Кузнецовську президент НАЕК «Енергоатом» Сергій Тулуб представив нового генерального директора Рівненської АЕС Миколу Фрідмана, а також проаналізував дотримання графіка робіт на будівництві четвертого енергоблока. На нараді було визначено термін пуску четвертого енергоблока РАЕС — 8 серпня 2004 року, **повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

Зимуватимуть без газу

12 сіл — половина населення Сакського району Криму.

«Чорноморнафтогаз» від'єднав газорозподільчі станції в селах Долинка і Геройське, мотивуючи тим, що ці ГРС уже давно... нікому не належать, не мають жодного догляду, а це небезпечно. У Сакському міськгазі вважають, що проблему було б вирішено, якби станції взяв на свій баланс «Чорноморнафтогаз». Однак там твердять, що зробити цього не можуть, бо станції досі... не здано в експлуатацію.

Обурені місцеві жителі вважають від'єднання незаконними і вимагають відновити подачу газу, заявляють, що ГРС працювали в автоматичному режимі. А в тому, що жодна організація не бажає брати їх на баланс, не їх провина. Петицію з вимогами відновити подачу газу та нарешті знайти господаря «нічийних» газових мереж, вони мають намір подати керівникам у Сімферополі, які запалювали в них газові факели під час присвячених тим подіям широко рекламованих урочистостей, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

Здоров'ю шкодять... ліки

182 факти використання неякісних медичних препаратів, що шкодять здоров'ю хворих, надали лікарі Вінницькому регіональному відділенню державного фармацевтичного центру Міністерства охорони здоров'я України.

З ініціативи керівника центру професора Вінницького національного медичного університету Г. Степанюка створено службу, котра детально аналізує всі факти застосування неякісних медпрепаратів. Безпечних ліків сьогодні практично немає, стверджує професор. Ми стикаємося з фактами, коли аптеки реалізують препарати, що не відповідають стандартам, більшість з таких — іноземного виробництва. На превеликий жаль, деякі з ліків виготовляють... підпільно, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

Туркменистан і Україна мають намір укласти 25-річний контракт на постачання природного газу

ПОЛІТИКА

У центрі уваги буде проект договору про Єдиний економічний простір

(Початок на 1-й стор.)

Як зауважив Володимир Литвин, це питання давно назріло, але відкладалося у зв'язку з відсутністю в країні першого віце-прем'єра Миколи Азарова як головного доповідача. Тепер, за словами Голови Верховної Ради, передбачається для інформації та обговорення виділити до ста хвилин з повідомленнями Міністра закордонних справ Костянтина Грищенка, Міністра економіки та з питань європейської інтеграції Валерія Хорошковського, Міністра юстиції Олександра Лавриновича. Передбачається також, що в обговоренні візьмуть участь керівники всіх фракцій і депутатських груп, які засвідчать своє ставлення до підписання цього майбутнього договору.

Розглянуть народні депутати цього дня і проект закону «Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з прийняттям Закону «Про статус депутатів місцевих рад». У порядок денний середи винесено на обговорення проект закону про внесення змін до Закону України «Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблоку цієї АЕС на екологічно безпечну систему». Ця проблема не перестає хвилювати українське суспільство, як і політична реформа. У зв'язку з цим плануються обговорити проект закону про особливості процедури розгляду проектів законів про внесення змін до Конституції України, запропонований лідером фракцій СПУ Олександром Морозом. Та проект закону про порядок звернення до Конституційного Суду, розробник — народний депутат Микола Катеринчук.

Серед 40 законопроектів, що виносяться на голосування у четвер, на чільному місці доопрацьований проект закону про Державну програму приватизації та законодавчі документи, які спричинили гострі дискусії під час їхнього обговорення. Це — проекти законів про Фонд державного майна, про залізничні війська та про визначення Верховною Радою засад внутрішньої і зовнішньої політики України.

Голосуватиметься проект постанови Верховної Ради про хід виконання постанови Верховної Ради України «Про інформацію Кабінету Міністрів України про дотримання органами виконавчої влади вимог законодавства при проведенні комплексу весняно-польових робіт та заходи із забезпечення виконання законодавства при підготовці до збирання врожаю 2003 року та його проведенні» і про баланс продовольчих і фуражних ресурсів на період 2003—2004 років та заходи Кабінету Міністрів України із забезпечення продовольчої безпеки. Проект подано на повторний розгляд після доопрацювання.



Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Останній день пленарного тижня буде призначений звіту тимчасової слідчої комісії з питань вивчення ситуації у зв'язку з проведенням у червні 2003 року позачергових виборів міського голови м. Мукачевого Закарпатської області та забезпечення конституційних прав громадян під час виборів, фактів порушення правоохоронними органами виборчого законодавства України. Звіт, за словами лідера фракції «Наша Україна» Віктора Ющенка, має дати відповідь на запитання: «Що діє в Україні — верховенство сили чи верховенство права?»

Парламентарії також розглянули проект закону про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» (щодо несумісності депутатського мандату).

Анатолій КАРАСЬ.

ФОТОФАКТ

Один із засновників Народного Руху України Іван Драч потис руку нинішнім лідерам цієї організації. Усі вони взяли участь в урочистому засіданні Центрального Проводу Руху з нагоди 14-ї річниці громадської організації.



Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про «День Уряду України» у жовтні 2003 року

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Провести 14 жовтня 2003 року у Верховній Раді України «День Уряду України» з порядком денним «Про стан дотримання вимог природоохоронного законодавства при здійсненні діяльності, пов'язаної з надрокористуванням в Україні».

2. Кабінету Міністрів України визначити доповідачів, підготувати аналітичні та довідкові матеріали із зазначених питань, а також пропозиції щодо внесення до чинного законодавства змін та доповнень, необхідних для вирішення проблем, які обговорюватимуться, для подання цих матеріалів народним депутатам України не пізніше п'яти днів до проведення «Дня Уряду України».

3. Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи разом з іншими заінтересованими комітетами узагальнити пропозиції народних депутатів України і матеріали, які будуть подані Кабінетом Міністрів України, підготувати співдоповідь та проект Постанови Верховної Ради України з питання, що розглядатиметься на «Дні Уряду України».

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
11 вересня 2003 року
№ 1142-IV.

Висловлюємо щире співчуття народному депутату України, голові Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Матвєєву Валентину Григоровичу у зв'язку з тяжкою втратою — смертю його матері

Уляни Іларіонівни.

В. ЛИТВИН, Голова Верховної Ради України;
Г. ВАСИЛЬЄВ, Перший заступник Голови Верховної Ради України;
О. ЗІНЧЕНКО, заступник Голови Верховної Ради України;
В. ЗАЙЧУК, керівник апарату Верховної Ради України.

Приватизаційна полеміка у сесійній залі

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Денне засідання 12 вересня

Народні депутати розглянули три законопроекти, зокрема «Про дисциплінарний статут митної служби», внесений Кабінетом Міністрів. Він визначає суть службової дисципліни та заходи стимулювання посадових осіб митниці щодо їхніх обов`язків. Відповідно до закону порушенням службової дисципліни вважається брутальне або зневажливе ставлення до громадян. Передбачено також оскарження в суді рішень посадових осіб митних органів щодо притягнення підлеглих до відповідальності.

Потреба прийняття цього закону продиктована новою редакцією Митного кодексу, яка з 1 січня 2004 року набирає чинності. Кодекс передбачає, що відносини посадових осіб регламентуються дисциплінарним статутом.

Як зазначив Юрій Кармазін (фракція «Наша Україна»), митник — насамперед представник держави, а тому має бути захищений нею.

Окрім того, народним депутатам треба привести у відповідність до положень Митного кодексу низку чинних законів. Зокрема «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про єдиний митний тариф» та інші.

Сергій Шевчук (фракція НДП) звернув увагу присутніх, що вносячи зміни до законодавчих актів, слід розглядати не лише діяльність митної служби, а й усі аспекти цієї проблеми. Адже не ратифіковано договір про державний кордон з Республікою Білорусь. Є тертя з Румунською стороною щодо морського кордону, який проходить поблизу острова Зміїний.

А от проект закону «Про особливості приватизації пакета акцій, що належать державі у статутному фонді ЗАТ Транснаціональна фінансово-промислова нафтова компанія «Укртатнафта» спричинив у сесійній залі гарячу полеміку.

Більшість депутатів вимагала відкласти розгляд на інший день. Адже, як наголосили народні обранці, немає жодних висновків із профільних комітетів. Та й спеціальна контрольна комісія з питань приватизації розглядатиме його лише сьогодні.

«Укртатнафта» — нині одне з найбільших нафтопереробних підприємств України і єдине, що перебуває у власності держави. До того ж це підприємство бюджетоутворювальне не тільки для міста Кременчуга, а й для держбюджету. Воно, як вказали народні депутати, відіграє стратегічну роль у системі економічної безпеки країни. А народний депутат з фракції соціалістів наголосив: «Поки це підприємство було збитковим, про нього ніхто не говорив. Тільки-но почали з`являтися прибутки, почали порушувати питання про його приватизацію».

Проте, на думку голови Фонду держмайна Михайла Чечетова, така полеміка може обернутися збитками для підприємства і держави. І закликав прийняти виважене політичне рішення щодо запропонованого законопроекту.

Олена ГОРБУНОВА,
Володимир КОРОЛЮК.

Литвин не підписав законопроект змін до Конституції на знак солідарності із Зінченком

Голова Верховної Ради Володимир Литвин на знак солідарності з Олександром Зінченком не поставив свого підпису під законопроектом про внесення змін до Конституції.

Як передає **кореспондент УНІАН**, про це глава парламенту повідомив учора в інтерв'ю журналістам у Києві.

Зокрема В. Литвин зауважив, що не ставив свого підпису не через те, що не підтримує зміни до Конституції, а тому, що хотів висловити цим підтримку О. Зінченку: «Я хотів його підтримати як колегу, як людину, як політика».

Нічого антиконституційного немає



На прес-конференції Першого заступника Голови Верховної Ради **Геннадія ВАСИЛЬЄВА** найбільше питань виникло у зв'язку з намірами України вступити до Єдиного економічного простору, що його хочуть утворити Російська Федерація, Україна, Республіка Білорусь, Казахстан, про що керівники цих держав домовилися цього тижня підписати відповідний договір.

За словами Геннадія Васильєва, чогось нового у створенні таких економічних відносин немає. Подібні переговори велися ще з Президентом Росії Борисом Єльциним.

На те, що підписання договору нібито суперечить Конституції України, Геннадій Васильєв категорично заперечив: договір підписують, після чого він підлягає ратифікації Верховної Ради, яка й вирішує, зрештою, його долю. Інша річ, чи вигідно це Україні? На думку Першого заступника Голови Верховної Ради, вступ України до ЄЕП тільки викличе у Європі інтерес до неї. Європейський союз, зауважив Геннадій Васильєв, пропонує Україні всього-навсього статус сусіда. «Добре це чи погано — не знаю, — сказав він, — тим часом ЄЕП надає реальні можливості економічного співробітництва, передусім розширення зони торгівлі».

«Я свідомо підтримую Єдиний економічний простір, але почекаймо результатів обговорення цього питання у парламенті. Єдине, у чому переконаний, — антиконституційного тут нічого немає. А якщо дехто з народних депутатів каже: це — зрада, я кажу, поїдьте у мій округ і спитайте людей. Я знаю, що вони скажуть», — завершив Геннадій Васильєв. Докладнішу розповідь про прес-конференцію читайте у завтрашньому номері.

Анатолій КАРАСЬ.

ПОЛІТИКА

Велике поле для маневрів

ПІДСУМОК ТИЖНЯ

Минулого тижня у політичному житті нашої країни домінували дискусії про можливий вступ України до Єдиного економічного простору, а також деякі внутрішньополітичні теми. В одній із них — політичній реформі — навіть окреслилися кардинальні зрушення. Адже якщо досі тон гри на цьому полі задавали «більшовицькі» фракції, то нині активними політичними гравцями також стають і ліві сили.

Минулого понеділка новий, уже третій, законопроект про зміни до Конституції, які передбачають реформу системи влади в Україні та перетворення її на парламентсько-президентську республіку, було направлено за підписом Голови Верховної Ради України на висновок до Конституційного Суду. У п'ятницю під цим документом, як повідомив, перебуваючи в Луганську, Президент України Леонід Кучма, вже поставили свої підписи 292 народні депутати. І серед них — не тільки представники фракцій та груп із парламентської більшості, а й комуністи та позафракційні парламентарії. Соціалісти ставити свої автографи під цим законопроектом поки що не квапляться, але критикують не сам його текст, а прикінцеві, так звані перехідні положення, в яких ідеться про те, що в 2004 році Президента України обиратимуть лише на два роки, а в 2006-му новий парламент обиратиме нового главу держави. Виступаючи в прямому ефірі телеканалу «Інтер» у неділю, лідер Соцпартії Олександр Мороз заявив, що новий варіант конституційних змін на 80—90 відсотків повторює «депутатський» законопроект, який у липні було надіслано на експертизу до КС і під яким тоді дружно підписалися соціалісти. Але нині соціалістів не задовольняє лише одне: що Президента обиратиме не весь народ, а парламент. Так само принципово виступають за всенародне обрання глави держави і БЮТівці, мало критикуючи решту положень нового законопроекту.

«Наша Україна» активно виступає проти політреформи в запропонованому вигляді та проти співпраці з комуністами. Лідер Української народної партії Юрій Костенко, виступаючи у Львові на засіданні центрального проводу УНП, заявив, що комуністи у 2003 році виконують ту само роль «тарана», що й у 1999-му, коли своєю співпрацею з адміністрацією Президента в питаннях конституційної реформи «розвалюють демократичну опозицію». «Наслідком позиції комуністів у 1999 році стало переобрання Леоніда Кучми на другий термін, так само і нинішня конституційна реформа у виконанні дуету АП та КПУ спрямована на те, щоб залишити при посадах діючу владу на чолі з діючим Президентом», — вважає Ю. Костенко. Він також переконаний і в наявності зв'язку між активізацією комуністів на ниві політреформи та ініціатив щодо Єдиного економічного простору України, Росії, Білорусі та Казахстану. Політреформа в обмін на ЄЕП?

Утім, переговори про підтримку нового законопроекту про політреформу депутатами з фракцій СПУ, а також БЮТ та «Нашої України» триватимуть. «Ми шукаємо голоси не тільки в більшості», — заявив на прес-конференції координатор парламентської більшості Степан Гавриш. Він упевнений, що для прийняття законопроекту про внесення змін до Конституції у більшості «є резерв у дев'ять—десять голосів». Це вже йдеться про його остаточне схвалення на наступній сесії. Адже якщо законопроект повернеться із КС з позитивним висновком уже на цій парламентській сесії, то для його попереднього схвалення буде потрібно 226 депутатських голосів. А їх можна легко назбирати і в межах більшості.

Набуває логічного розвитку і бюджетний процес. 10 вересня, навіть раніше за відведений йому термін (до 15 вересня), Кабінет Міністрів подав до парламенту проект держбюджету-2004, чим уряд Віктора Януковича дописав іще один «плюсик» до свого послужного списку. Порівняно з цьогорічним головним фінансовим планом державні доходи у ньому зростають на 6,4 млрд. грн., а його основною особливістю уряд називає «соціальну спрямованість». Однак цьогорічний бюджетний процес буде не менш гарячий, ніж попередні. Зокрема, військові та вугільники вже заявили про вкрай недостатнє фінансування своїх галузей. І в самому парламенті бюджетна тема розпочалася зі скандалу. Лідер комуністів Петро Симоненко у понеділок на погоджувальній раді почав вимагати усунення голови бюджетного комітету ВР Петра Порошенка («Наша Україна») за «фальсифікацію» цьогорічного бюджету. Комуністи почали збирати підписи за відставку П. Порошенка. Підлив оливи у вогонь і перший заступник голови комітету, представник фракції «Регіони України» Валерій Коновалюк, котрий звинуватив Петра Порошенка в порушенні регламенту, зокрема, в тому, що робочі групи приймають рішення за весь комітет.

Неабиякий резонанс минулого тижня мало і повідомлення про виключення з лав СДПУ (о) заступника Голови Верховної Ради Олександра Зінченка за «невиконання статутних вимог». Нині об'єднані соціал-демократи звинуватили свого колишнього однопартійця в тому, що він відмовився підписатися під законопроектом про зміни до Конституції. Після рішення політбюро СДПУ (о) Голова Верховної Ради України Володимир Литвин висловив припущення, що в парламенті може постати питання про переобрання всього керівництва ВР, адже його обирали пакетом. Однак постійний представник Президента у парламенті Олександр Задорожній назвав розмови про можливу ротацію керівництва парламенту в зв'язку з виключенням О. Зінченка з лав СДПУ (о) «спекулятивними». Хоча й визнав, що бажання спекулювати на цій темі є у багатьох.

Юліана ШЕВЧУК.

ФОТОФАКТ



Фото Володимира ВЕВДЮКА (Укрінформ).

Севастополь відвідала делегація Військово-морської академії ВМС Туреччини на чолі з начальником цього навчального закладу контр-адміралом Ібрагімом Аксу. Гості залюбки позували на фрегаті «Гетьман Сагайдачний».

БАЛАНС ТИЖНЯ

Сім важких понеділків

Понеділок — день важкий. І він розпочався зі звістки про розгляд урядом проекту держбюджету на 2004 рік. Простіше кажучи, Кабінет Міністрів у першому читанні висунув пропозицію, як нам жити далі. На думку спостерігачів, економічно зважену, реалістичну пропозицію. Одразу скажу: мені так не здалося не через те, що був понеділок.

Дефіцит у 2,369 мільярда гривень можна сприймати по-різному, але не як мотивацію уряду до своєчасного повернення боргів зовнішнім і внутрішнім кредиторам. Тим часом повернути доведеться більш як 13 мільярдів гривень — на мільярд з гаком більше, ніж цього року. Власне, бюджет не буде орієнтованим на своєчасне погашення боргів доти, доки його не звертають з профіцитом. Ще рано вести мову про те, на яку величину зросте валовий внутрішній продукт цього року, та вже зрозуміло: за цих обставин економіка не здобуде, а втратить. Тим паче, що орієнтація Кабінету Міністрів на подальші запозичення (навіть позапланові) нівелюється низькими відсотковими ставками, зростанням податкової недоїмки, тощо.

Мало того. За відсутності інвестицій (чого не маємо, того не маємо) Кабінет Міністрів не запроектує бюджету розвитку. А за відсутності нової податкової бази компенсуватиме втрати від зниження ставок податків на прибуток підприємств і з доходів громадян (з 1 січня 2004 року) «сокирним» підняттям і запровадженням нових цін та акцизів на ліквідну продукцію. У важкий понеділок це відчула на собі вітчизняна «кондитерка», продукція якої відтепер стає підакцизною. Інтеграційні «рухи» в напрямку Європи дедалі більше асоціюються з підакцизною країною напідпитку з підакцизним шоколадом у кишені: і п'ю, і гуляю — і свій уряд виручаю.

Отже, понеділок засвідчив: до обіцяної реформи фіскальних відносин в урядовців ще не дійшли руки, а тим часом вівторок нагадав про понеділок. У Верховній Раді віце-прем'єр-міністр Іван Кириленко розповів, як уряд коштом держбюджету стримав ціни на зерно і дизпальне. Запам'яталися слова Прем'єр-міністра Віктора Януковича: «Це не героїзм, а біда». У адміністративному подоланні продовольчої дорожнечі героїчного, справді, мало. А для державної казни це таки біда. Поясню. Цього року ціни на зерно перевищують торішні майже вдвічі. Дотувати ціни для державних закупівель із держбюджету неможливо через відсутність відповідних статей. Отже, йде до того, що скористаються, як завжди, іншими статтями: не виключено — соціально захищеними. І наївно очікувати хлібних субсидій у рік президентських виборів — не дадуть! Тож ціна буханця фактично виявиться дорожчою, ніж на 20 копійок.

Того ж таки дня я шукав і не знайшов позитивних емоцій в Комітеті ВР з питань фінансів і банківської діяльності, де Голова Нацбанку Сергій Тігіпко переконував народних депутатів достроково повернути борг МВФ, який Україна має сплачувати до 2009 року. Саме на минулому тижні фінансові ринки світу зареєстрували рекордне падіння курсу американського долара до євро. Безперечно, це шанс для багатьох заробити на цінних паперах американського уряду. Але для України — ризик. Бо ставити на «кін» доведеться 1,8 мільярда доларів (стільки винні МВФ) з державного резерву, призначеного для підтримки платіжного балансу. А з огляду на подорожчання імпорту і здешевлення експорту, цей баланс погіршується. Звісно, у 1998 році НБУ успішно працював і з набагато меншим резервом — у 800 мільйонів доларів. Ніхто не ставить під сумнів високий професіоналізм банкірів, але ду-у-у-же багато сумнівів у тому, що ми не призначили уряд у важкий понеділок. Ясна річ, державні резерви не мають жодного стосунку до дефіциту бюджету, але в пам'яті, ніби цвях: у січні ми мали бюджетний профіцит мало не у півтора мільярда гривень, а сьогодні вимушені складати проект бюджету на 2004 рік з дефіцитом у 2,369 мільярда гривень. Може, наш тиждень складається з семи важких понеділків?!

Але вбити в мені оптиміста нелегко. Навіть попри те, що в середу в Комітеті ВР з питань промислової політики та розвитку підприємництва, за присутності керівників ФДМУ, Мінпромполітики та народних депутатів, так і не вдалося з'ясувати, чому держава фактично відмовляється від послуг одного з найбільших своїх металургійних комбінатів — «Криворіжсталі».

Спасибі Верховній Раді, яка у четвер прийняла закон про молоко і молокопродукти: кажуть цей калорійний продукт відновлює сили.

Сергій ВЛАД.



Мал. Михайла САЧКА.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Без узгодження каші не зварити

Комітет Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин протягом четвертої сесії планує розглянути понад сто законопроектів.

Згідно з затвердженим планом роботи на вересень 2003 — січень 2004 років, комітет, зокрема, готуватиме проекти законів про основи державної та бюджетної підтримки агропромислової галузі України; про державну підтримку садівництва і виноградарства; про ціни і ціноутворення на сільськогосподарську продукцію; про використання земель оборони; про розмежування земель державної та комунальної власності; про стабільний розвиток сільського господарства України; про Державний земельний (іпотечний) банк та інші.

На засіданні комітету зазначалося, що така велика кількість законопроектів потребує їх ретельного опрацювання на підготовчому етапі та узгодження з урядом.

РІЧНИЦІ

...І 65 каштанів

Здається, Луганськ не був ще таким красивим, як у ці дні. Нинішнього року 65-річчя області збіглося з Днем міста. Об'єднавши зусилля, міська і обласна ради зробили все можливе, щоб місто мало вигляд іменинника. Тим паче, що в списку VIP-персон, запрошених розділити радість луганчан з нагоди 65-річчя свого регіону, був і Президент країни.

З аеропорту Президент поїхав до Свято-Володимирівського кафедрального собору, де взяв участь у церемонії його освячення. Чотири роки тому Леонід Кучма поклав першу цеглину в стіну собору, який нині є найбільшим храмом на сході України.

Не менш важливим об'єктом, будівництво якого Луганщина завершила до свого 65-річчя, є нова дільниця об'їзної дороги на автотрасі Луганськ—Мілове, а також міст через річку Сіверський Донець. До цієї події додалася ще одна — відкриття пам'ятного знака, присвяченого «Слову о полку Ігоревім», спорудженого на високому правому березі Сіверського Донця в районі Станично-Луганського обходу автодороги. Президент України і численні гості взяли участь у церемонії відкриття пам'ятки. За давньою традицією донських козаків, які мешкають у цій місцевості, Леонідові Кучмі вручили козацьку шаблю і нагайку, яку... «іноді можна застосовувати у справі й за призначенням».

Далі Леонід Кучма побував на відкритті нового навчального корпусу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля і взяв участь у закладинах «Саду майбутнього» в Університетському парку. Цього дня з нагоди 65-річчя області було висаджено 65 молодих каштанів.

Алла АНТИПОВА.

ФОТОФАКТ

У селищі міського типу Станиця Луганська відкрито пам'ятний знак «Слову о полку Ігоревім».



Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

День міста святкували й на форумі побували

13 вересня, у день 717-ї річниці заснування Черкас, в обласному центрі в найбільшому Палаці культури відбувся Форум демократичних сил Черкащини. На ньому виступили лідер блоку «Наша Україна» Віктор Ющенко, народні депутати України з однойменної парламентської фракції, представники черкаських націонал-демократичних сил.

Віктор Ющенко зустрівся з мешканцями Чигирина і Суботова, взяв участь у відкритті пам'ятного знака героям Холодного Яру, провів прес-конференцію і мав прямий ефір на обласному радіо. Лейтмотив його виступів і відповідей на злободенні запитання черкащан такий: «У нас в країні немає проблем з фінансуванням будь-яких соціальних програм. У нас є проблеми з владою, корумпованою і байдужою».

Лідія ТИТАРЕНКО.

З новим роком, Дніпропетровськ!

Дніпропетровську пішов 227-й рік. На честь цієї події відбулося тут стільки цікавого, неповторного, видовищного, що неодмінно запам'ятається місту надовго. Чого варта лише перша в Україні вистава театру опери та балету — на міському майдані просто неба. Це була опера Дж. Пуччіні «Турандот», за участю землячки, а нині примадонни італійської оперної сцени Наталії Маргарет (за диригентським пультом — маестро Сільвано Фронталіні).

Дводенна програма вшанування міста була підготовлена і проведена так, що усілякі розваги й гуляння для дітвори, молоді і навіть людей похилого віку, сім'ями та колективами, відбувалися по всіх житлових масивах і мікрорайонах, в усіх скверах та парках міста. Тож кожен, хто міг чи хотів, долучився до свята.

Чесно кажучи, дата виникнення Дніпропетровська не всіма історикам трактується однозначно. Можливо, колись її буде істотно уточнено. Слід визнати й те, що надміру гамірне і вельми недешеве святкування не всі дніпропетровці сприйняли з захопленням та розумінням.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Фазани кажеш? Це добре

ЗОО-ХАЩІ

У Гутянському лісгоспі на Харківщині планують, що вже наступного року до наявних у лісах області двох тисяч фазанів господарство зможе випускати на волю ще близько двох-трьох тисяч. Збільшиться також і поголів'я оленів. На цю програму виділено 80 тисяч гривень. Півсотні птахів, привезених із Запорожжя, Криму і Росії, будуть випущені у вольєр площею 7,5 гектара для так званого напіввільного утримання.

Тутешнє лісове господарство, засноване наприкінці XIX століття двома німцями, відоме своїми дослідженнями в галузі рослинництва. Тут — найбільша в регіоні колекція дерев з різних куточків України, Росії, Західної Європи, Америки і Японії. Цього року лісгосп розпочав створення дендропарку площею сім гектарів. А нині вирішено розводити рідкісних для наших широт тварин і птахів.

Микола КОСИЙ.

Харків.

АКТУАЛЬНО

Кров тестуватимуть на місці

Міжрайонний регіональний центр з тестування і переробки донорської крові відкрито на базі центральної районної лікарні в Гайвороні.

Вирішено питання фінансування новоствореного центру, надано зручні приміщення, придбано сучасне імпортне лабораторне устаткування з тестування крові, холодильник для її зберігання. Працівники центру пройшли відповідну фахову підготовку на базі обласної станції переливання крові.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

У НОМЕР

Валютний «улов»

Чернігівська міліція за двадцять днів посиленої уваги до незаконного обміну валюти спіймала на «гарячому» 30 міняйл. Начальник міліції громадської безпеки Чернігівського міськвідділу УМВС України в Чернігівській області Сергій Бондар повідомив, що під час рейдів вилучено 26 тисяч 889 гривень, 470 доларів, 450 євро, 4200 російських та 203 тисячі білоруських рублів. Тепер на міняйл чекають суди. Цього тижня в Чернігові не зафіксовано нових порушень законодавства зі здійснення валютних операцій.

Сергій ПАВЛЕНКО.

ФОТОФАКТ

Тривають відбіркові змагання першого чемпіонату України зі стриптизу, фінал якого відбудеться у Києві наприкінці року.

На знімку: конкурсні виступи в одному з нічних клубів Львова.



Фото УНІАН.

Міліція не може бути поза життям держави

Цю фразу можна вважати ключовою у виступі нового Міністра внутрішніх справ України Миколи Білоконя перед особовим складом закарпатських міліціонерів під час представлення нового начальника УМВС полковника Василя Варцаби.

До нового призначення Василь Варцаба очолював УБОЗ, був першим заступником начальника УМВС, першим заступником начальника податкової міліції ДПА в Закарпатській області.

Колишнього керівника міліції Закарпаття Петра Пилипчака призначено першим заступником начальника департаменту МВС з боротьби з економічними злочинами. Ще міністр наголосив, що в міністерстві розпочато масштабну реформу — і кадрову, і структурну. Не треба «дутих» показників і щодо проценту розкриття злочинів, але не можна вдаватися заради «гарної» статзвітності й до приховування правопорушень. Кожне з них, навіть дрібне, обліковуватиметься. Права і спокій громадян — насамперед, адже вони — платники податків, на які існує, зокрема й міліція.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Благодійність в ім'я пам'яті

Учора в Житомирі освячено початок будівництва церковного меморіалу потерпілим від Чорнобильської трагедії. Парафія святої Марії Магдалини Української автокефальної православної церкви обрала для нього чудове місце — високий мальовничий берег Кам'янки. Складний рельєф використано для цікавого архітектурного рішення: будівля церкви та допоміжні приміщення розташовані на трьох рівнях, гармонійно вписуючись у ландшафт.

Передбачені, зокрема, трапезна для благодійних обідів, медпункт, навчальні класи церковної школи. А сама церковна площа поєднана з алеєю пам'яті. Одразу після освячення було забито палі під першу споруду комплексу — дзвіницю, проект якої, до речі, фахівці зі Львова виготовили безплатно. У ініціаторів будівництва храму, а серед них і колишній «ліквідатор», голова парафіяльної ради церкви святої Марії Магдалини Леонід Подзюрей, були конкуренти — підприємці, які пропонували віддати це місце під ресторан, однак перемогла ідея спорудити тут церковно-меморіальний комплекс.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Що далі в ліс, то менше дров?

ЕКОЛОГІЯ

Представники Програми місцевих екологічних планів дій (МЕП) за допомогою столичних фахівців замовили спеціальну експертизу в Українському центрі менеджменту землі та ресурсів. Було здійснено картографічний аналіз території району на основі зіставлення космічних знімків, зроблених із супутника «Landsat-4» у липні 1988 і 2001 роках. У результаті було сформовано тематичну карту зміни лісового покриву. Вона продемонструвала, що розмови про вирубування лісів не є вигадками, хоча до катастрофи ще не дійшло. Підтверджено наявність ділянок стійкого скорочення лісових насаджень. За період з 1988 по 2001 рік косівські ліси зменшилися на 1050 гектарів. Натомість з'явилося 420 га нових лісових насаджень.

— Як на мене, нині біда не в тому, скільки, а як рубають ліс, — вважає менеджер програми МЕП в Україні Олександр Микитюк, який ознайомив косівчан з результатами досліджень. — На жаль, сьогодні ліс вирубують передусім там, де він доступніший, звідки його легше вивезти. А це, як правило, масиви поблизу населених пунктів, доріг, річок. Такий підхід справді може спричинити серйозні екологічні наслідки — ерозію, зсуви, забруднення поверхневого стоку тощо.

Звісно, ця проблема стосується усіх Карпат. Вона пов'язана з низькою технологічністю лісорозробок, їх недостатнім фінансуванням, що не дає змогу впроваджувати нові технології, будувати лісові дороги для транспортування деревини.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

До Польщі — тільки з візою

З 1 жовтня громадяни України зможуть потрапити до Польщі тільки з візою. Генеральні консульства цієї держави у Києві, Львові, Одесі, Харкові видають їх уже з 1 вересня. А минулої п'ятниці розпочало роботу і Генеральне консульство у Луцьку, повідомив під час прес-конференції Генеральний консул РП в Україні Сільвестр Шостак.

За його словами, київське консульство готове видавати щодня 700 віз, а якщо буде потреба — 1 200. Щоправда, поки до столичного консульства з таким проханням звернулося не надто багато осіб: за два тижні оформлено тільки 150 віз. Чого не скажеш про львівське, яке видає щодня більш як 100. На думку пана Шостака, черги під цим консулатом спричинені не неоперативністю польської сторони, а панікою. Мешканці західних областей значно частіше відвідують Польщу. Для багатьох поїздки до сусідньої країни пов'язані з бізнесом. Тож, почувши про запровадження віз, люди кинулися штурмувати консульство у Львові. Принагідно пан Шостак зауважив, що візу можна отримати в будь-якому консульстві, незважаючи на місце проживання прохача. Виняток — трудова віза, її оформляють тільки в місцевому консулаті.

Крім того, громадянам України треба знати, що віза до Польщі — безплатна. І не лякатися, коли після здачі документів буде видано «Платіжне доручення», де вказано суму до сплати. Ця квитанція — стандартна і розрахована в тому числі і на іноземців, що нині мешкають в Україні. В цьому папірці слід звертати увагу тільки на дату наступного візиту до консульства. Прохання про видачу візи розглядатиметься протягом 5 діб. Проте польска сторона може й продовжити цей термін. Наприклад, якщо візу просить людина, що свого часу скоїла на території Польщі злочин. До того ж уже на кордоні у вас можуть попросити пред'явити запрошення, а також кошти, необхідні для перебування у Польщі (150 злотих на добу і не менш як 500 злотих, якщо поїздка на кілька днів). І ще важливий момент: для проїзду через територію Польщі до країн Шенгенської групи, Чехії, Великої Британії, Ірландії транзитної польської візи не потрібно.

На прес-конференції були присутні представники польського туристичного бізнесу, які закликали наших співвітчизників не боятися візового бар'єра. За словами заступника голови Польської туристичної організації Адама Заборовського, нині Україна посідає друге місце за кількістю туристів (2 млн. 940 тис.), що відвідали торік Польщу.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Обмінялися інформацією та думками

Заступник Голови Верховної Ради Олександр Зінченко відвідав Москву, де провів зустріч з Головою Державної Думи Федеральних Зборів РФ Геннадієм Селезньовим. Під час зустрічі, повідомляє **Інформаційне управління ВР**, сторони обговорили широке коло питань україно-російського співробітництва. Було проаналізовано діяльність парламентаріїв двох країн в рамках Міжпарламентської комісії із співробітництва між Верховною Радою України та Федеральними Зборами Російської Федерації. Олександр Зінченко розповів про перебіг подій навколо політичної реформи в Україні і змін в українському законодавстві. Геннадій Селезньов поінформував співрозмовника про ситуацію в російському політикумі напередодні виборів. Водночас сторони обмінялися думками стосовно шляхів вирішення питань збільшення товарообігу між двома країнами, поліпшення структури і балансу торговельно-економічних відносин, створення сприятливих умов для взаємодії і співробітництва підприємців обох країн.

Шведи залишаться з кроною

Громадяни Швеції на референдумі з приєднання їхньої країни до зони євро висловилися проти нової європейської валюти. Отож Швеція залишиться зі звичною кроною. «Не приховуватиму, що я сподівався на дещо інше. Але ми маємо діяти відповідно до результатів референдуму», — заявив прем'єр-міністр Швеції Йоран Перссон. Він додав, що забезпечувати відтепер інтереси Швеції — і в європейських, і у буденних справах — буде складним завданням. Голова Єврокомісії Романо Проді також заявив, що негативні результати референдуму в Швеції означатимуть втрату країною її впливу, коли йтиметься про вироблення рішень у межах Євросоюзу. Результати голосування не виправдали деяких прогнозів, згідно з якими кампанія «за євро» мала б здобути більшу підтримку після вбивства минулого тижня міністра закордонних справ країни Анни Лінд, яка була активною прихильницею переходу на нову валюту.

Естонія сказала «так»



Фото АП.

Дві третини громадян Естонії на референдумі, що відбувся, сказали «так» вступу країни до Євросоюзу. Глава держави Арнольд Рюйтель, котрий доклав багато зусиль для позитивної відповіді співгромадян на запитання референдуму, заявив: «Естонія повернулася в культурний і правовий простір Європи, і таке рішення — цілком логічний крок». Президент закликав і євроскептиків, і єврооптимістів до співпраці заради подальшого розвитку суспільства, основою якої може бути договір суспільного порозуміння, який готується.

Перша привітала главу естонської держави президент Латвійської Республіки Вайра Віке-Фрейберга. Для Латвії результати голосування в сусідів важливі, адже призначений на 20 вересня латвійський референдум буде серед стран-кандидаток останнім. Незважаючи на агіткампанію, що вже обійшлася в суму, еквівалентну 9 мільйонам гривень, кількість європесимістів там висока.

Володимир СТРОЙ.
Таллінн.

З любові до автомобіля

У Франкфурті-на-Майні триває 60-й Міжнародний ярмарок легкових автомобілів — найбільший у світі за кількістю учасників і площею експозиції. На ньому представлено 125 новинок у галузі автоіндустрії, прогресивних технологій, оснащення для сервісних центрів, «начиння» для гаражів від однієї тисячі експонентів із 42 країн світу.

Цей ярмарок змусить прискорено битися серця фахівців, знавців і просто любителів автомобіля. Адже на стендах — машини, які вперше показали відвідувачам. Країни Європи представляють 13 нових авто, а один з найбільших виробників — Німеччина пропонує їх 35. За словами голови Німецької спілки автомобільної індустрії Куніберта Шмідта, країна щороку вкладає в інноваційну політику автомобільної промисловості 15 мільярдів євро. Кожна сьома машина, виготовлена тут, експортується. Лише від податків на автомобілі в державну скарбницю щороку надходить 50 мільярдів євро.

Серед учасників зібрання світової автомобільної еліти поки що немає українських виробників. Хоч заходи для цього, за словами керівника торговоекономічної місії при Посольстві України в Німеччині Анатолія Врублевського, вже здійснюються. Зокрема, започатковане партнерство українських підприємств з провідними у світі німецькими автомобільними концернами «Фольксваген» та «Опель», за чиїми технологіями на Запорізькому автомобільному заводі складаються моделі автомобілів «Астра» та «Пасат». Налагоджено також співпрацю українського підприємства «Єврокар» з дочірньою фірмою концерну «Фольксваген» — чеською «Шкодою». Тож запрацювало виробництво, створено сотні робочих місць, в українських автовиробниках бачать уже серйозного партнера.

Концерн «Фольксваген» хоч і недавно розпочав співпрацю з українськими автомобілебудівниками, але його керівники вважають, що це співробітництво тривале. Про нього розповідає речник концерну «Фольксваген» Петер Шпіляйн: «Фольксваген» постійно шукає нові ринки. Зокрема, ті, що з'явилися на території колишнього СРСР. Вони мають великий потенціал, котрий, однак, ще слід вивчати. У квітні Прем'єр-міністр України Віктор Янукович побував на підприємстві «Фольксваген» у Вольсбурзі. Тоді було досягнуто домовленості між заводом з випуску автомобілів «Фольксваген» у Магдебурзі та українським підприємством «Єврокар», котре очолює гендиректор Олег Боярин, про складання німецьких машин в Україні. Це один з важливих кроків зростання потенціалу «Фольксвагена» у Східній Європі й розвитку української автоіндустрії. Я не хотів би говорити в цьому зв'язку про проблеми, які є чи немає у нашому співробітництві. Треба говорити про інше: Україна — це держава, де ринок автомобілебудування ще лише на самому початку розвитку, й він має зростати».

Цього разу українські виробники автомобілів приїхали на ярмарок до Франкфурта-на-Майні туристами. Але з великими планами на майбутнє.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Канкун*

Не домовилися

Гендиректор СОТ Супачай Панитчапак шкодує, що конференція в Канкуні завершилася провалом. На форумі не вдалося подолати суперечності між розвиненими країнами і такими, що розвиваються. Держави ЄС і Японія наполягали на обговоренні питань, пов'язаних з правилами інвестування, регулюванням конкуренції, держзакупівель тощо. Країни, що розвиваються, вимагали відмови від багатомільярдних сільгоспсубсидій, за допомогою яких економічно розвинені країни захищають свої ринки і домагаються експортних переваг.

■ *Відень*

МАГАТЕ хоче знати

Учора у Відні відкрилося спільне засідання 135 країн—учасниць МАГАТЕ. Одна з головних тем — ситуація навколо ядерної програми КНДР. Також буде порушено питання про поновлення інспекцій ядерних об'єктів в Іраку. Днями керівництво МАГАТЕ схвалило резолюцію, в якій вимагає від іншої країни — Ірану до 31 жовтня довести, що у неї немає секретної ядерної військової програми.

■ *Тбілісі*

До НАТО готові

Грузія вже на 70—80 відсотків виконала вимоги з переходу збройних сил на стандарти НАТО, заявив вчора в інтерв'ю національному радіо президент країни Едуард Шеварднадзе. За його словами, Грузія вже найближчим часом буде готова для вступу до НАТО, а також Євросоюзу.

■ *Нью-Йорк*

Світ засудив переворот

ООН засудила воєнний переворот, що стався в неділю у Гвінеї-Бісау, у результаті якого було скинуто президента країни Кумба Яла. Економічне співтовариство країн західної Африки вирішило негайно відправити на місце комісію для розслідування того, що там відбулося.

■ *Богота*

Небезпечний туризм

Вісім іноземних туристів (імовірно, британці) було викрадено минулими вихідними в національному природному парку Сьерра-Невада на півночі Колумбії. Щороку в країні викрадають майже 3 тисячі осіб. Іноді людей у чеканні викупу чи обміну утримують протягом декількох років.

■ *Ріо-де-Жанейро*

Ні — зброї!

У цьому бразильському місті відбулася багатотисячна маніфестація проти насильства і злочинності, а також за прийняття закону, що забороняє продаж зброї в країні. Відповідно до офіційної статистики у Бразилії від вогнепальних поранень щороку гине майже 40 тисяч осіб.

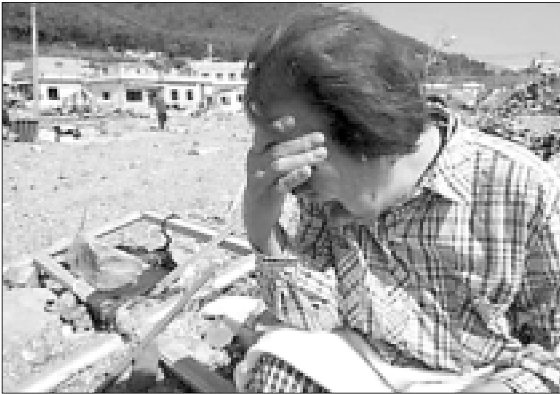
■ *Сеул*

Рейси відкриті

Учора Північна і Південна Кореї урочисто відкрили перший комерційний рейс між двома частинами півострова. Літак північнокорейської авіакомпанії «Koryo Airline» приземлився в міжнародному аеропорту Сеула і повернувся в Пхеньян зі 114 південнокорейськими туристами на борту. Мешканцям КНДР квитки на цей літак не продаватимуть.

Тайфун

80 осіб загинуло, десятки зникли безвісти. Понад 25 тисяч людей залишилися без притулку. Економіці країни завдано збитків більш як на мільярд доларів. Такі наслідки тайфуну Маемі, що пронісся територією Південної Кореї.


Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Національні інтереси України, газовий ринок і Юлія Тимошенко

Поштовхом для написання цієї статті стало нове подання Генеральної прокуратури до Верховної Ради України про дачу згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народних депутатів України Юлії Тимошенко, як колишнього президента промислово-фінансової корпорації «Єдині енергетичні системи України» (ЄЕСУ), та народних депутатів України Олександра Турчинова і Степана Хмари, які разом з іншими народними депутатами блоку Юлії Тимошенко відповідно до статті 17 Закону України «Про статус народного депутата України» домагались виконання законів в Україні.

Особливістю останнього подання Генпрокуратури є фальсифікація в ньому фактів, довільне (своє) трактування законів з боку Генеральної прокуратури і, як буде обгрунтовано нижче, звинувачення вказаних народних депутатів лише за те, що вони відстоювали національні інтереси України і домагались виконання з боку правоохоронних органів і Генеральної прокуратури законів України.

У чому звинувачують відомих політиків?

Відповідно до подань Генпрокуратури від 8 та 14 липня 2003 року Юлію Тимошенко звинувачують майже в тому самому, що і в попередньому поданні, яке було роздруковане мільйонними тиражами у провладній газеті «2000». Як і раніше, її звинувачують у контрабанді російського природного газу, ухиленні від сплати податків та посадовому підлозі, зловживанні службовим становищем тощо.

Щоправда, в цьому поданні вже немає звинувачення Ю. Тимошенко у дачі хабарів російським генералам та у нібито підписанні нею розпорядження Кабінету Міністрів України в 2000 році, хоча у своїх коментарях у ЗМІ в 2002 р. представники Генпрокуратури теж переконували суспільство в тому, що у них усе було доведено і обгрунтовано. То чи можна їм після цього вірити, милуючись ними кожен день на екранах провладних ЗМІ?

Щоб не повторюватися, зазначу, що аналіз по пунктах всіх звинувачень Ю. Тимошенко і їх безпідставність наведено мною у статті «Чому влада так ненавидить і боїться Юлію Тимошенко», опублікованій у газеті «Голос України» 29 жовтня 2002 року (№199) у зв'язку із першим поданням.

Проаналізуємо тепер діяльність Юлії Тимошенко, виходячи з того, шкоду чи користь національним інтересам, а отож народу України принесла діяльність Юлії Тимошенко на посаді керівника корпорації ЄЕСУ?

Народних депутатів О. Турчинова та С. Хмару Генеральна прокуратура звинувачує за трьома позиціями:

— захоплення державних або громадських будівель чи споруд (ст.341 Кримінального кодексу України (ККУ);

— втручання у діяльність правоохоронного органу (ч.1 ст.343 ККУ);

— погроза або насильство щодо працівників правоохоронного органу (ч.2 ст.345 ККУ).

Покажемо далі, що всі ці звинувачення носять політичне замовлення з метою знищення відомих політичних діячів опозиції.

Не лише газовы інтереси

Для того, щоб зрозуміти, чому влада розпочала завзяту боротьбу проти Юлії Тимошенко, потрібно глибше проаналізувати ситуацію та проблеми, які є на газовому ринку України.

Для об'єктивного, неупередженого аналізу звернемося до матеріалів, що викладені в науковій монографії І. Сікори «Національні інтереси України та лобістські технології бізнесу» (Київ, 2000), яка узагальнює дослідження Центру прогнозування соціально-економічних та політичних процесів. У цій монографії показано, що в усіх розвинених країнах їх уряди лобіюють (підтримують) свої великі фірми, діяльність яких впливає на національні інтереси.

Оскільки газовий ринок має стратегічне значення для України, то природно всі уряди підтримували ті чи інші фірми на цьому ринку.

Як сказано у зазначеній монографії (стор. 21): «Робота з газом, безперечно, є одним з найприбутковіших видів бізнесу в Україні. За деякими оцінками, рентабельність газового бізнесу, за умови обертання в ньому мільярдних сум, вимірюється сотнями відсотків. Як і більшість високорентабельних видів бізнесу, газовий тісно переплетений з великою політикою, а відтак є для України стратегічним. Успішна робота газотрейдера на ринку щільно пов'язана з патронатом з боку конкретного прем'єр-міністра чи президента. Як наслідок, перелівання величезних коштів з газового ринку в ринок політичний і залежність правил гри на газовому ринку від домінування конкретних груп тиску та бізнесових структур в уряді та адміністрації Президента. На жаль, корпоративні інтереси наближених до влади бізнесових структур не завжди збігаються з інтересами національними».

Основним джерелом зловживань, корупції і основною небезпекою для національних інтересів України є наявність заборгованості за газ на цьому ринку.

Отже, корисною для національних інтересів, інтересів народу України діяльність на газовому ринку тієї чи іншої фірми буде лише тоді, коли не буде заборгованості.

На шляху до формування конкурентних газових правил гри Україна пройшла такий шлях.

Як спадщину від уряду прем'єр-міністра Л. Кучми, уряд В. Масола в 1994 році отримав мільярдні борги за газ та нездатність державних структур ефективно розв'язувати проблеми, пов'язані з тотальною заборгованістю та неплатежами за спожитий газ.

Це примусило, як пише І. Сікора (стор.22—23), «... в 1994 році уряд Масола доручити очолюваній Ігорем Бакаєм корпорації «Республіка» розрахуватися з боргами України і за туркменський газ, отриманий 1993 року, і за постачання азійського блакитного палива 1994 року, тобто сплатити 663, 9 млн. амер. доларів. В обмін «Республіка» отримала можливість постачати туркменський газ в Україну. Підпис Бакая стояв поряд із підписами президентів та глав урядів України і Туркменистану. Ігор Бакай пролобіював в уряді «необхідні умови» (йдеться про виділення квот, експортних ліцензій та фінансових ресурсів) для виконання корпорацією «Республіка» зобов'язань щодо оплати туркменського газу. Корпорація була також звільнена від обов'язкового продажу половини валютної виручки.

До постанови Кабінету Міністрів України від 25 березня 1994 року «Про погашення боргу за газ, який прийшов з Туркменистану в 1993 році, і розрахунки за його поставки в першому півріччі 1994 року» про існування корпорації «Республіка» мало хто знав. За деякими оцінками, на туркменській угоді корпорація «Республіка» заробила кількасот мільйонів доларів». Зазначимо, що борг України за газ тільки збільшився. Далі І. Сікора пише: «З приходом у президентське крісло Леоніда Кучми близька до Леоніда Кравчука та Віталія Масола корпорація «Республіка» була усунена з ринку туркменського газу як неефективно працююча. Завдяки лобіюванню російським «Газпромом», місце «Республіки» зайняла орієнтована на російські інтереси «Ітера-Україна». Її ефективна робота значною мірою пов'язана з протекцією РАТ «Газпром».

За часів прем'єрства Віталія Масола та першого періоду урядування Євгена Марчука на газовому ринку домінуючими були галузеві правила гри. Внаслідок цього відбулася монополізація ринку й утворився мільярдний газовий борг. Утім, необхідність відходу від монопольного розподілу газу до конкурентного ринку, побудованого на комерційних структурах-оптовиках з наданням їм конкретних регіонів України, ставала очевидною. 30 жовтня 1995 року голова правління РАТ «Газпром» Рем Вяхірев та Президент Леонід Кучма офіційно повідомили про необхідність відмови від монопольного розподілу газу. 22 грудня 1995 року постановою уряду Євгена Марчука газ в Україні почав розподілятися за принципом не галузевим, а територіальним» (кінець цитати).

Як бачимо, діяльність Л. Кучми як Президента сприяла діяльності не будь-якої української, а російської фірми «Ітера». І саме з цього моменту виникають розбіжності в лобіюванні у Президента Леоніда Кучми і тодішнього першого віце-прем'єра Павла Лазаренка, бо, як пише І. Сікора (стор. 24—26): «Активно лобіював територіальну схему розподілу газу перший віце-прем'єр Павло Лазаренко, і робив це вже тоді, коли був віце-прем'єром в уряді Євгена Марчука.

У 1996 році основні об'єми поставок російського газу (40—50 млрд. куб. м) мали здійснювати п'ять фірм-оптовиків. «Єдиним енергетичним системам України» припадало 25,2 млрд. куб. м газу, «Ітері» — 21,21 млрд. куб. м, «Інтергазу» — 7,8 млрд. куб. м, «Укрзакордоннафтогазу» — 2 млрд. куб. м і «Олгазу» — 0,85 млрд. куб. м. Однак вже до травня 1996 року відбувся певний перерозподіл об'ємів постачання між оптовими покупцями. В результаті ЄЕСУ потиснула на ринку «Ітеру». Ефективна робота на ринку дала змогу ЄЕСУ закріпити за собою лідерство, а відтак, і ефективність у роботі. Безперечно, таке зростання ваги ЄЕСУ не дуже подобалося російській стороні, яка бачила своїм фаворитом в Україні лише компанію «Ітера-Україна».

Початок політичної діяльності Ю. Тимошенко як опозиціонера призвів до тотальних багатомісячних перевірок компанії, до скасування вже підписаних контрактів та створення нестерпних умов для роботи ЄЕСУ і на ринку газу, і на інших ринках. Це спричинило до фактичного знищення процвітаючої компанії.

Як зазначає автор у цитованій монографії, багато хто сподівався, що відставка Павла Лазаренка пришвидшить усунення негативних наслідків протекціонізму і, таким чином, поліпшить правила гри на газовому ринку. Однак цього не сталося. Спочатку уряд Валерія Пустовойтенка спробував виплекати «свого» ефективно працюючого комерційного газотрейдера. Ставка робилася на очолюваний Ігорем Бакаєм «Інтергаз». Утім, РАТ «Газпром», який обпікся з ЄЕСУ, не захотів створювати «Ітері» нового сильного конкурента. Заборгувавши росіянам майже 350 млн. амер. доларів, або 70 відсотків вартості отриманого газу, «Газпром» відмовився вкладати з «Інтергазом» договір на 1998 рік. Саме друга половина 1997-го і 1998 рік стали роками катастрофічно швидкого зростання боргу України за газ. Вихід було знайдено у монополізації ринку новоствореного НАК «Нафтогаз України». До речі, очолив її екс-керівник «Інтергазу» Ігор Бакай, який на той час уже встиг побувати на посаді першого заступника голови Державного комітету нафтової та газової промисловості України. Уряд Пустовойтенка обрав стратегію концентрації зусиль на потенціалі однієї компанії, яка, будучи фактично монополістом-імпортером та єдиним фаворитом влади, мала довести свою здатність ефективно працювати не гірше за ЄЕСУ. Однак газовий борг не зменшився, а сума заборгованості на липень 1999 року зросла до 1,11 млрд. амер. доларів. Така ситуація створила загрозу національній безпеці України».

Підбиваючи підсумки, І. Сікора пише (стор. 26): «Протекціонізм адміністрації Президента та уряду щодо фаворитів, починаючи з «Республіки» Бакая часів Кравчука—Масола і закінчуючи «Нафтогазом України» Бакая часів Кучми—Пустовойтенка, став альфою і омегою правил гри на газовому ринку України».

І далі (стор.28—29): «Могутнім фактором легітимації територіальних правил гри як таких, що найбільше відповідають національним інтересам, **було закінчення 1996 року із нульовим боргом перед Росією. Іншим важливим чинником стало формування конкурентоспроможного національного газотрейдера — корпорації ЄЕСУ, що могла працювати на ринку краще, ніж «Ітера-Україна», фаворит РАТ «Газпром».**

Незважаючи на несприятливу політичну кон'юнктуру, **ЄЕСУ зуміли закінчити 1997 рік із мінімальним в порівнянні з іншими газотрейдерами боргом перед РАТ «Газпром»** (чотири відсотки вартості отриманого газу, себто 28 млн. амер. доларів)».

У 1997 році ЄЕСУ у зв'язку з агресією до неї влади була змушена припинити свою діяльність.

Отже, як випливає з цього наукового аналізу в монографії І. Сікори, ЄЕСУ під керівництвом Юлії Тимошенко була єдиною в історії України компанією на ринку газу, яка найпослідовніше й найповніше відповідала національним інтересам України і яка не мала боргу перед Росією на газовому ринку!

Тим самим вона зачіпала інтереси багатьох бізнесових структур Росії і України, які були зв'язані з президентом і урядами і які мало переймалися національними інтересами України.

Якщо до цього додати те, що будучи віце-прем'єр-міністром України в 2000 році, Юлія Тимошенко направила додатково майже 10 млрд. грн. у бюджет тільки з енергоринку, повністю ліквідувавши борги на ньому, але зачепивши при цьому інтереси певних кланів і бізнес-структур, теж наближених до влади, то тепер зрозуміло, хто і чому зацікавлений в тому, щоб провчити Юлію Тимошенко.

Бо якщо керуватися логікою і національними інтересами України і якщо повірити (на хвилинку) Генеральній прокуратурі і посадити за грати Юлію Тимошенко за відстоювання національних інтересів, то що тоді потрібно робити з усіма іншими, хто створив мільярдні борги України, хто газовий ринок лобіював, будучи при владі і не дуже переймався національними інтересами, а то й просто їх зраджував?

Але останніх чомусь призначають на урядові посади і нагороджують орденами та медалями.

То де ж тоді справедливість? Де її шукати?

А може, все-таки має рацію професор С. Алексеєв, який у монографії «Теорія права» (1994) пише, що за умов авторитарного режиму право і його інститути — суди та прокуратура стають інструментом не справедливості, а ствердження диктатури.

Тому порушена проти Ю. Тимошенко справа — це помста кланово-олігархічної влади за втрачені ними тіньові мільярди, це спроба знищити яскравого політика, лідера опозиції, це спроба залякати та дезорієнтувати громадян України.

Своєрідне трактування закону

Своєрідне трактування Закону «Про статус народного депутата України» з боку Генеральної прокуратури дало підстави порушити кримінальні справи проти народних депутатів О. Турчинова та С. Хмари лише за те, що вони домагались виконання законів і не порушували Конституцію України з боку правоохоронних органів та Генеральної прокуратури.

Ці перекручення закону Генпрокуратурою полягають в наступному:

1) право народного депутата відповідно до п.3 статті 17 Закону України «Про статус народного депутата України» «... безперешкодно відвідувати органи державної влади...», а також «безперешкодного доступу на всі підприємства, в установи та організації, розташовані на території України, незалежно від їх підпорядкування, форм власності, режиму секретності» трактується Генеральною прокуратурою як «захоплення державних або громадських будівель чи споруд» і відповідно пред'являється звинувачення за ст. 341 КК України;

2) повноваження, надані народним депутатам України п.5 ст. 17 вказаного Закону України «Про статус народного депутата України» «... звертатися з вимогою до відповідних органів державної влади, ... посадових осіб, керівників підприємств, установ та організацій припинити такі порушення» законів подаються у поданнях як «втручання в діяльність працівника правоохоронного органу» і пред'являються народним депутатам безпідставні звинувачення за ч. 1 ст. 343 КК України, а поняття ч.5 ст. 17 Закону України «Про статус народного депутата України» «вимагати негайного припинення порушення» подається як «погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу» і пред'являється відповідно звинувачення за ч. 2 ст. 345 КК України.

Далі фальсифікація звинувачень побудована на тому, що Генеральна прокуратура вважає народних депутатів «службовими особами» з відповідними наслідками, в той час як народний депутат відповідно до п.1 ст.1 Закону України є «... представник українського народу у Верховній Раді України і уповноважений ним...»

Найцинічнішою фальсифікацією є включення до числа тих народних депутатів, що нібито «захоплювали» державні приміщення, «втручаючись у діяльність» і «погрожували насильством» стосовно працівників правоохоронних органів і тих народних депутатів, які взагалі не були в СІЗО №13 20—21 червня 2003 року.

Зокрема, в числі таких народних депутатів зазначено моє прізвище — М. Павловський, хоча 3 червня я був прооперований і з 17 по 22 червня перебував на спеціальному лікуванні, лежав під крапельницею.

У палаті, в якій я перебував, не було навіть телефону. То як я міг «захоплювати і погрожувати», перебуваючи в такому стані? Оце вам вся «законність і обгрунтованість» вказаних подань Генпрокуратури.

За вказівкою все можна?

Усе вищевикладене стосовно цих подань Генпрокуратури дає підстави вважати їх сфальсифікованими і виконаними як політичне замовлення, щоб скомпрометувати, а то й за нагоди фізично знищити всіх тих, хто активно працює в опозиції, відстоюючи національні інтереси, інтереси народу України. А чому б ні? Маючи досвід і спеціальні загони, чому б не повторити успішні операції якщо не вбивства на замовлення, то хоча б принаймні політичної ізоляції за допомогою своїх ЗМІ і через в'язницю?

За «вказівкою» все можна, бо в умовах кланової диктатури вона вища за закон і справедливість!

Ставлення влади до опозиції і, зокрема, до Юлії Тимошенко — це тест на стан демократії в Україні. Є демократія — Юлію Тимошенко поважають як політика і патріота України, немає демократії — Юлію Тимошенко переслідують і нищать лише за те, що вона послідовно відстоює національні інтереси України.

Народ України має сам зробити вибір — підтримувати олігархічну владну еліту чи опозицію!

Михайло ПАВЛОВСЬКИЙ,
народний депутат України,
доктор технічних наук,
доктор економічних наук,
професор.

Міграційні процеси — справа тонка

Процес формування державної міграційної політики розпочався в Україні з моменту набуття нею незалежності. Декларацією про державний суверенітет, прийнятою Верховною Радою України 16 липня 1990 р., серед іншого було проголошено, що Україна регулює імміграційні процеси.

Основним питанням, яке на той час хвилювало громадськість, був контроль над в'їздом.

За радянських часів у результаті міграції швидко збільшувалася чисельність інонаціонального населення України і відбувався виїзд представників титульного етносу. Тільки протягом 80-х років міграційний приріст неукраїнського населення республіки становив 513 тис. осіб, тоді як зменшення кількості етнічних українців за рахунок міграції становило 505 тис. осіб. Якщо за переписом населення 1979 року поза Україною в СРСР мешкало 13, 8 відсотка етнічних українців, то за переписом 1989 року — вже 15, 4 відсотка, або майже 7 млн. осіб.

Міграційна ситуація ускладнювалася ще й тим, що значна частина прибулих в Україну іноземців та осіб без громадянства вимушено залишила місця попереднього проживання внаслідок збройних конфліктів, міжетнічної напруженості у деяких пострадянських країнах.

З боку держави було вжито актуальних на той час заходів щодо поліпшення ситуації, зокрема, в 1993 році прийнято Закон України «Про біженців», у 1994-му — закони України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України», «Про правовий статус іноземців». Отже, в перші роки незалежності було визначено загальні риси міграційної політики України.

Президент України своїм Указом від 24 травня 2000 року «Про основні напрями соціальної політики до 2004 року» визначив пріоритетні напрями регулювання міграційних процесів, а саме: сприяння репатріації вихідців з України та їхніх нащадків, повернення депортованих за національною ознакою, захист соціально-економічних інтересів і прав українських працівників-мігрантів, надання права на притулок та захист біженців.

На жаль, за дванадцять років незалежності так і не було достатньо відпрацьовано стратегічні підходи у сприянні репатріації співвітчизників, які з різних причин, часто не з власної волі, опинилися поза межами України і прагнули повернутися на її територію. В Україні до цього часу не прийнято спеціального закону, спрямованого на захист вимушених переселенців-співвітчизників. Через це багато етнічних українців, вихідців з України інших національностей, які залишили місця попереднього проживання в Закавказзі та Центральній Азії і бажали повернутися на батьківщину, іммігрували не в Україну, а до Росії. Для України, населення якої внаслідок негативних демографічних тенденцій зменшується, втрата потенційних репатріантів надто болюча, оскільки йдеться здебільшого про кваліфікованих робітників і спеціалістів, які мають порівняно високий освітній рівень і могли б прислужитися розбудові Української держави, до того ж людей, культурно і ментально споріднених місцевому населенню.

Найгострішу міграційну проблему найближчого майбутнього становитиме не лише вимушена міграція і повернення людей на батьківщину, а також трудова міграція громадян України за кордон, що супроводжуватиметься «відпливом мізків». Це створює загрозу значних втрат трудового та інтелектуального потенціалу нації.

Незважаючи на удосконалення міграційного законодавства, яке здійснюється останнім часом, в Україні немає комплексного нормативного акта, який визначав би заходи щодо послідовної, комплексної і практичної реалізації міграційної політики.

З огляду на це Кабінет Міністрів України 20 серпня цього року затвердив Програму регулювання міграційних процесів на 2003—2005 роки, розроблену Держкомнацміграції за участю зацікавлених міністерств та відомств. Стратегічними завданнями цієї програми є: завершення формування нормативно-правової бази з питань міграції, визначення концепції створення скоординованого адміністративного механізму державного регулювання міграційних процесів та забезпечення його впровадження і ефективного функціонування, забезпечення захисту прав осіб, яким



надано статус біженців чи притулок в Україні, сприяння процесові репатріації в Україну вихідців з України та їхніх нащадків, створення правових і соціально-економічних засад регулювання трудової міграції, розвиток міжнародного співробітництва у сфері міграції.

Для реалізації програми передбачається здійснити низку заходів. Зокрема, розробити нові законопроекти, що визначали б основні засади державної міграційної політики України, запроваджували додаткові форми захисту в Україні осіб, які вимушено залишили свою країну, а також посилювали б відповідальність за порушення законодавства з питань міграції. Буде розроблено проекти актів, які врегулюють процеси трудової міграції та визначать порядок використання в Україні іноземної робочої сили з метою захисту національного ринку праці, забезпечать соціальний захист громадян України, які працюють за її межами.

Програмою передбачено підготовку нормативно-правового акта про утворення у складі Держкомнацміграції Державної міграційної служби та її територіальних органів. Це надто актуальне питання, бо, як показує світовий досвід, найбільшої ефективності у сфері регулювання державою міграційних процесів досягають тоді, коли весь комплекс міграційних питань зосереджено в одному центральному державному органі. Передбачається, що новостворювана міграційна служба займатиметься питаннями регулювання міграційних процесів, виходячи з підгрунтя їх виникнення. Першочерговим завданням такої служби буде відпрацювання політики держави, спрямованої на використання в інтересах України інтелектуального, трудового та економічного потенціалу мігрантів. Поряд з цим виброблятимуться заходи щодо створення всередині держави умов для превенції незаконної міграції, тобто такого становища, за яким в Україну буде невигідно та безперспективно намагатися потрапити нелегально. В усіх розвинених європейських державах використовується програма припинення незаконної міграції шляхом створення насамперед попереджувальних заходів і вже потім — виявлення та вислання з країни незаконних мігрантів.

До організаційних заходів, що здійснюватимуться в рамках реалізації програми, належать: вивчення питання про визначення регіонів України, найпридатніших для розселення і працевлаштування мігрантів, їхньої культурної і мовної адаптації в нашому суспільстві, підготовка плану заходів, спрямованих на поліпшення становища осіб, яким надано статус біженців чи притулок в Україні, запровадження у відповідності до світових стандартів автоматизованої інформаційної системи обліку та ідентифікації осіб, які шукають притулку в Україні, та біженців, опрацювання питання щодо створення єдиних спеціалізованих пунктів збору, розміщення та перевірки мігрантів тощо. З метою належного кадрового забезпечення опрацьовуватиметься питання запровадження у вищих навчальних закладах спеціалізації з підготовки фахівців у сфері міграції. Вживатимуться заходи стосовно започаткування постійного циклу радіо- та телепередач роз'яснювально-інформаційного характеру з питань міграції та біженців, що, безперечно, сприятиме поліпшенню інформованості суспільства із зазначених питань.

Значну увагу у програмі приділено міжнародному співробітництву. Зокрема, активізації роботи з укладання міжнародних договорів, спрямованих на поліпшення становища біженців.

Отже, можна з впевненістю сказати, що реалізація Програми регулювання міграційних процесів на 2003—2005 роки буде дуже важливим здобутком нашої держави в цій сфері й цілком відповідатиме крокам, що робить Україна на шляху до інтеграції в європейське співтовариство.

Геннадій МОСКАЛЬ,
голова Держкомнацміграції України.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Прокуратуру збудив «Вібросепаратор»

У публікації «Кого так збуджує «Вібросепаратор?», що була надрукована в «Голосі України» 6 червня цього року, йшлося про те, що останнім часом до діяльності ВАТ «Вібросепаратор» спостерігається підвищена увага правоохоронних органів області і прокуратури зокрема. Сьогодні ми знайомимо читачів з точкою зору прокуратури області з порушеного питання.

Розслідування триває

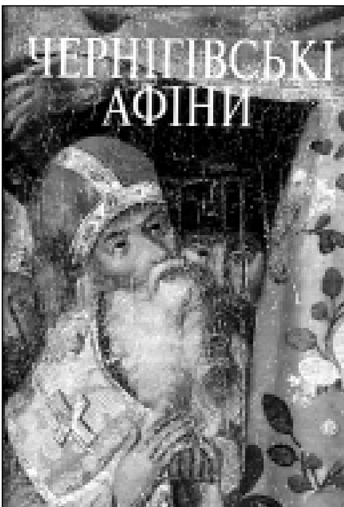
Починаючи з 1995 року до органів прокуратури та інших правоохоронних органів почали надходити численні звернення акціонерів та працівників ВАТ «Вібросепаратор» щодо законності дій керівництва під час продажу майна підприємства, його реорганізації, підробки при цьому документів, законності витрачання коштів на юридичні послуги, з деяких інших питань, порушених заявниками.

У грудні 1995 року старший слідчий з особливо важливих справ слідчого відділу УСБУ в Житомирській області за фактом крадіжки державного майна, порушення правил валютних операцій та неповернення валютної виручки порушив кримінальну справу. У ході проведення досудового слідства звинувачено двох працівників підприємства, які свою вину у вчиненні злочину визнали повністю, ще один — частково. Однак цю кримінальну справу було обгрунтовано закрито у зв'язку з оголошеною амністією. Загалом із 1997 року і донині прокуратурами міста Житомира й області порушено лише дві кримінальні справи за фактами порушень у фінансово-господарській діяльності ВАТ «Вібросепаратор», а не п'ятьшість, як було зазначено в публікації. Одна з цих справ стосується порушень податкового законодавства, зловживання посадовим становищем, службового підлогу під час здійснення реорганізації ЗАТ у ВАТ та під час продажу основних засобів, друга — зловживання посадовим становищем під час організації поставок товарно-матеріальних цінностей до Республіки Узбекистан. До речі, частину коштів за поставлену продукцію підприємство отримало тільки завдяки втручанню прокурора Житомира, а це становить більш як 100 тисяч американських доларів. Решта коштів на рахунок ВАТ «Вібросепаратор» на теперішній час не надійшла. Досудове слідство за порушеними справами ще триває. Значний термін його розслідування пов'язаний зі складністю справи та необхідністю проведення слідчих дій на території Узбекистану, до того ж правоохоронними органами цієї держави. Під час проведення перевірок на підприємстві встановлено й інші порушення законодавства. Вивчити їх та з'ясувати, чи справді господарська діяльність на підприємстві ведеться у правовому полі, встановити істину в законності дій керівництва ВАТ «Вібросепаратор» — безпосередній обов'язок органів прокуратури, покликаних здійснювати нагляд за додержанням законодавства у різних сферах діяльності, у тому числі й економічній.

Прес-служба прокуратури Житомирської області.

КАЛЕНДАР

«Чорт, з неба впавши, в небо не вертає...»



410 років тому народився Лазар Баранович. На жаль, нашим сучасникам доводиться довго пояснювати, хто він такий. Сучасникам Барановича того пояснювати не треба було, і не лише в Україні — його добре знали Московія й Польща, Крим, Стамбул і Балкани. Якщо коротко, то він — великий поет і миротворець епохи Руїни. Тоді не перо, а меч вважали єдиною опорою людини. Але Баранович, архієпископ Чернігівський, пише проповідь «Меч духовний»! Ворогам воно, може, й байдуже, а як цю проповідь було слухати українським козакам, котрих шабля годувала?! Отже, як усякий розумний чоловік нерозумної епохи, Баранович часто наражався на критику своїх і чужих. Але залишався собою, що було надто складно за тих часів, між гетьманством Хмельницького й гетьманством Мазепи. Нещодавно видавництво «Мистецтво» випустило гарну, добре ілюстровану книжку «Чернігівські Афіни» — вірші, листи, проповіді Барановича у супроводі грунтовних статей і коментарів Анатолія Макарова та Валерія Шевчука. На обкладинці —кольоровий портрет Барановича. Це варто читати, а не переказувати. Але не втримаємось від спокуси: Баранович ратував за освіту і науку, в яких християнські ідеї мають посідати чільне місце. Він служив передусім духовному прогресові. А крізь прорубане царем Петром «вікно» з Європи прийшов інший прогрес, технологічний — по суті, нове освічене варварство. Баранович цього вже не побачив. Але, можливо, передчував. Про це змушує думати один мудроскептичний рядок з його вірша: «Чорт, з неба впавши, в небо не вертає...»

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Продовження теми

12.09.2003 року у рубриці «Запитуйте — відповідаємо» було надруковано матеріал Наталії Лев **«Надбавка не завадить».** Повідомляємо, що вказана у статті надбавка виплачується лише за умови відмови пенсіонера одержувати пенсію у період роботи або його заяви про одержання пенсії з більш пізнього строку. Пенсія та нарахована надбавка виплачуються після відновлення виплати пенсії.

ЗАПИТУВАЛИ — ВІДПОВІДАЄМО

Додатковий тиждень

Нещодавно стала опікуном дев'ятирічного хлопчика. Як мені відомо, працюючим матерям надається додаткова відпустка. А я маю право на додатковий відпочинок?

Марія ЯГОТИДИНСЬКА.
Кам'янець-Подільський Хмельницької області.

Додаткова семиденна відпустка надається не лише працюючим жінкам, які мають двох і більше дітей віком до 15 років, а також матерям дітей-інвалідів, жінкам, які всиновили дітей, батькові, котрий виховує дитину без матері (зокрема, й у разі тривалого перебування матері в лікувальному закладі), та особам, які взяли дитину під опіку.

Отже, як опікун ви маєте право на додаткові сім календарних, без урахування святкових та неробочих, днів до щорічної відпустки.

Плече Донецької залізниці — надійне, енергійне, ефективне



Начальник Донецької залізниці — Микола Васильович РОГОВ

Народився у 1948 році. У 1976 році закінчив Дніпропетровський інститут залізничного транспорту. Трудову діяльність розпочав 1966 року слюсарем вагонного депо Знам'янка. Працював начальником станції Жданов-Сортувальний, начальником служби руху, заступником начальника Донецької залізниці. З 2000 року очолює найбільш вантажонапружену магістраль українських залізниць. Визнає жорстку дисципліну, відповідальність як основу досягнення успіху. Особливо афішувати себе не любить. Вважає, що головна реклама для керівника — робота. Вона полягає в забезпеченні потреби в перевезеннях пасажирів і вантажів.

Сам Микола Васильович з родини потомствених залізничників. До начальника залізниці пройшов трудовий шлях, не оминувши жодної сходинки службових сходів. І підкреслив, що подібна біографія — у багатьох його колег.

Одружений, має сина.

— Миколо Васильовичу, вам відоме класичне образне визначення Донбасу — його обриси на карті схожі на розпростерту робочу п'ятірню. Отже, залізничні колії на цій «долоні» — пульсуючі артерії, які треба постійно тримати повнокровними. Тим паче що роки становлення молодої держави — це формування нових механізмів, нових підходів в оцінці виробничо-економічної діяльності.

— Сьогодні Донецька магістраль — могутній транспортний комплекс, що обслуговує найбільший промисловий регіон України — Донбас. А це більш як шість тисяч промислових підприємств. Переважно магістраль пролягає по території Донецької, Луганської, частково Дніпропетровської, Запорізької, Харківської областей. Залізничними лініями зв'язує в єдиний транспортний конвеєр Донбас з Придніпров'ям, центральні райони України — з Росією. На півдні залізниця має вихід до Азовського моря через Маріупольський морський торговий порт.

Забезпечення в повному обсязі потреби в перевезеннях промислових об'єктів і населення можливе тільки на основі вдосконалення принципів фінансово-економічної діяльності, технічного переозброєння, поповнення парку рухомого складу. На ринкових умовах господарювання.

На початку дев'яностих різко скоротилося виробництво продукції у всіх галузях промисловості, зменшилися і вантажні перевезення, і пасажирські. Якщо 1991 року залізниця щодоби вантажила близько 14 тисяч вагонів, то через п'ять років ми відправляли за добу всього-на-всього п'ять тисяч. Становище погіршувалося ще й через те, що взаєморозрахунки грошима замінив горезвісний бартер. Грошові надходження в середині дев'яностих років становили лише сім-вісім відсотків від заробленого. Дебіторська заборгованість обчислювалася сотнями мільйонів гривень, і здавалося, що зрушити її з місця неможливо.

— Але кілька років тому відбувся істотний прорив у роботі залізничників країни — прийшли керівники нової формації, прагматичні, заповзятливі, і сталеві шляхи відчули нову вагу вантажів і нові швидкості.

— Справді революційний переворот відбувся 26 травня 2000 року, коли рада «Укрзалізниці» проголосила нову структурну економічну політику, а залізничну галузь очолив досвідчений менеджер і стратег Георгій Миколайович Кірпа. Дуже важко було розв'язувати надважкі проблеми, але Георгій Миколайович узявся за них сміливо, показавши нам усім приклади стійкості, принциповості і, не буде перебільшенням сказати, мужності. Адже долати консервативне мислення, що чіпко тримало багато структур, потрібно з неабияким запасом міцності, надзвичайною завзятістю і великою вірою в майбутнє.

І наша галузь почала підніматися з колін. Спочатку ми навчилися заробляти гроші. Приміром, шляхом оздоровлення украй зношеного рухомого складу і використання його у країнах СНД, надання суміжникам додаткових послуг... Та хіба все перелічити!

■ ■ ■

КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОНЕЦЬКОЇ ЗАЛІЗНИЦІ

— експлуатаційна довжина залізниці	*— 2842 км*
— розгорнута довжина головних шляхів	*— 4397 км*
— станції, на яких виконують вантажні операції,	*—201*

— чотири дирекції залізничних перевезень, 10 галузевих служб, 216 станцій, 12 локомотивних депо, 17 вагонних депо, 22 дистанції шляху, 9 дистанцій електропостачання, 13 дистанцій сигналізації і зв'язку, 8 дистанцій цивільних споруджень, управління будівельно-монтажних робіт...

— загальне навантаження народногосподарських вантажів за вісім місяців 2003 року становить 101,6 млн. тонн, зокрема:

вугілля	*— 54,6 млн. тонн,*
коксу	*— 6,2 млн. тонн,*
нафтопродуктів	*— 3,8 млн. тонн,*
флюсів	*— 9,1 млн. тонн,*
чорних металів	*— 11,7 млн. тонн,*
хімікатів	*— 1,5 млн. тонн,*
мінеральних добрив	*—1,6 млн. тонн*
Вантажообіг за перше півріччя ц. р. становить	*17625,1 млн. тонн,*
пасажирообіг	*— 2658,8 млн. пасажиро-км.*

■

Потім з'явилася можливість запроваджувати в життя цільові програми з модернізації шляхового господарства, рухомого складу, комп'ютеризації тощо. Незважаючи на труднощі, минулі роки ознаменовані великими звершеннями. На Донецькій залізниці електрифіковано ділянку Штерівка—Червона Могила завдовжки 80 кілометрів, що відкрила дорогу на Росію. Модернізовано дорожній центр керування перевезеннями, що сприяло забезпеченню оперативності в керуванні рухом потягів. Виконано великомасштабну реконструкцію станції Маріуполь-Порт, що дало можливість збільшити вивантаження вагонів удвічі. І це ще не межа. Потужність станції сьогодні дає змогу переробляти 1000—1200 вагонів.

— Матеріально-технічна оснащеність підрозділів залізниці теж зросла, вийшовши на якісно новий рівень?

— Локомотивне господарство магістралі останнім часом істотно змінилося. Втілюється в життя проект «Укрзалізниці» з виготовлення і серійної експлуатації нового вітчизняного електровоза постійного струму серії ДЕ1 на Дніпропетровському електровозобудівному заводі. На сьогодні залізниця уже має дев'ять таких електровозів. Разом з холдинговою компанією «Луганськтепловоз» здійснюємо проект з виготовлення і постачання на залізницю нового українського електропоїзда та дизель-потяга. Чотири нові електропоїзди серії ЕПЛ2Т уже курсують на ділянках, що з'єднують обласний центр Донецьк із промисловими регіонами, — Маріуполь, Єнакієве, Слов'янськ, Краматорськ. Як наслідок, ми змогли вивести з експлуатації застарілі електропоїзди СР3 випуску 50-х років минулого століття. Оновили парк дизель-потягів новими вітчизняними дизель-потягами серії ДПЛ1 і ДПЛ2, що обслуговують регіон Луганської області. Це дало можливість запровадити нові маршрути руху приміських потягів на ділянках, що з'єднують обласний центр Луганськ з містами Сватове, Попасна, Лисичанськ, Стаханов.

Не залишаємо поза увагою й утримання уже наявного парку тягового рухомого складу. Використовуючи наявні виробничі потужності локомотивних депо, ми освоїли і налагодили капітально-відновний ремонт локомотивів в умовах депо. Це дало нам можливість скоротити витрати на виконання таких робіт. Наприклад, тільки цього року в умовах депо капітально відремонтовано двадцять чотири тепловози, вісім електровозів, два електропоїзди і два дизель-потяги на загальну суму 13 млн. гривень, що дало змогу заощадити 12,4 млн. гривень. Ми здійснюємо програму «Укрзалізниці» з капітально-відновного ремонту електро-дизель-потягів. У локомотивних депо Іловайськ, Сватове, Краматорськ уже капітально відремонтовано і відновлено 11 дизель-потягів та 10 електропоїздів із застосуванням сучасних оздоблювальних матеріалів, тож значно поліпшено якість обслуговування пасажирів у приміських потягах.

Для виконання пасажирських перевезень залізниця має у своєму розпорядженні 1007 пасажирських вагонів. Для поліпшення технічного стану парку пасажирських вагонів залізниця успішно виконує прийняту «Укрзалізницею» програму ремонту і відновлення пасажирських вагонів у 2003 році. Відповідно до цієї програми ми вже відремонтували в умовах заводу 47 пасажирських вагонів. Ремонтуємо вагони і власними силами. Тільки останнім часом капітально відремонтовано 67 вагонів. Якість ремонту вагонів підтверджується на виставках рухомого складу у столиці України.



Пасажирський причал — залізничний вокзал. Маріуполь.

Сьогодні Донецька залізниця невпізнанно покращала. Більшість вокзалів, зокрема в Донецьку, Маріуполі, Іловайську, Краматорську, Дружківці, Луганську, приведено до рівня європейських стандартів. На наших вокзалах, пунктах зупинок оновлено перони, посадкові платформи, створено максимум зручностей для пасажирів.



Оновлений вокзал станції Донецьк.

— Технічний потенціал залізниці великий, і головне в його розвитку — опертя на вітчизняні технології, на інженерний пошук і робітничу кмітливість наших, українських, кадрів.

— Технічний потенціал залізниці весь час зміцнюється. Уже надійшла на залізницю високопродуктивна щебнеочисна машина РМ-80, створена Старокраматорським машинобудівним заводом, експлуатація якої звільнить шляховиків від важкої ручної праці. В Авдіївці на дорожньому заводі нестандартизованого устаткування освоєно ремонт гіркових вагонних сповільнювачів різних типів. Краснолиманські дорожні електромеханічні майстерні вперше для залізниць України освоїли модернізацію аварійно-відбудовних дрезин для енергетиків. Тут же виготовляють рейкоскладальні платформи для шляховиків.

Завдяки становленню залізничного транспорту оживають цілі регіони, малі й великі міста Донбасу. Ми вдихнули життя у такі велети вітчизняного машинобудування, як Луганський тепловозобудівний завод, Новокраматорський і Старокраматорський заводи. Важка колійна техніка, що її випускає Старокраматорський завод, сподобалася своєю оснащеністю і експлуатаційникам, а надійність у роботі вагонних сповільнювачів, розроблених фахівцями нашої залізниці та Новокраматорським заводом, перевершила всі сподівання.

— Безпека руху поїздів — основа успішної діяльності. Як це пов'язано з прогресивними програмами технічного переозброєння?

— Для поліпшення стану безпеки руху щорічно розробляється і виконується «Програма підвищення безпеки руху», яка передбачає впровадження нових сучасних технічних засобів, приладів, устаткування з контролю за станом безпеки руху. Один з аспектів поліпшення профілактичної роботи — підвищення рівня знань працівників, пов'язаних з безпекою руху поїздів. Для цього на залізниці працює вагон-тренажер, обладнаний сучасною комп'ютерною і відеотехнікою, потрібними посібниками, макетами. Для підготовки кваліфікованих фахівців маємо три дорожньо-технічні школи. Не стоїть осторонь і Донецький інститут інженерів залізничного транспорту, де регулярно організовують курси підвищення кваліфікації командирів вищої і середньої ланки.

— Характерна особливість — висока віддача вкладених коштів у розвиток залізниці. Показники вражають.

— Завдяки зростанню позитивних тенденцій. Особливим для Донецької магістралі був минулий 2002 рік — значно зросли обсяги перевезень: відправлено на 3,4 млн. тонн вантажів більше, ніж 2001 року. Тішить те, що така тенденція зберігається і цього року. На сьогодні Донецька залізниця завантажила народногосподарських вантажів на 6,8 млн. тонн більше, ніж за аналогічний період минулого року. Зросло навантаження з усіх основних видів вантажів: вугілля — на 1,9 млн. тонн, флюсів — на 1,2 млн. тонн, коксу — на 0,8 млн. тонн. Прискорено загальний оборот вагона проти аналогічного періоду минулого року на 0,16 доби. Оборот місцевого вагона по залізниці — на 0,07 доби. Збільшено здачу вагонів на зовнішніх стиках України на 13,9 відсотка.

Ми не маємо заборгованості перед бюджетом. Можу сказати, що тільки за перше півріччя цього року перерахували до бюджету 305,4 млн. гривень. Частка перерахувань залізниці до бюджету Донецька значна і становить більш як 30 відсотків від усіх надходжень. А для таких міст, як Харцизьк, Микитівка, Горлівка, Дебальцеве, Торез, Єнакієве, частка до бюджетів цих міст становить до 50 відсотків.

Відносини між транспортниками і місцевою владою — особлива тема. Отут Донецькій залізниці, можна сказати, пощастило. Приміром, коли головою Донецької обласної державної адміністрації був Віктор Федорович Янукович, нинішній Прем'єр-міністр України, залізничникам удавалося знаходити спільну мову з місцевими органами влади, і за нинішнього голови Анатолія Михайловича Близнюка ми маємо підтримку обласної адміністрації. А таємниця ось у чому. Наші завдання цілком збігаються, вони полягають у повному задоволенні потреб промислово-господарського комплексу регіону в перевезеннях. Ось це і є головним рецептом знаходження спільних інтересів.

— Колосальна праця залізничників Донбасу, як мовиться, вочевидь. Проте доводиться чути не тільки слова похвали, а й побажання суміжників. Як би ви, Миколо Васильовичу, визначили проблемні питання співдружності партнерів?

— Як показав аналіз, особливо використання піввагонів, за такого зростання обсягів перевезень залізниця відчуває дефіцит рухомого складу, але, на жаль, не всі промислові підприємства розуміють важливість цього питання. Через дуже малу плату за користування вагонами, а ставки затверджені 1999 року і досі не змінювалися, що становить 30 копійок за першу годину простою, за добу — лише 16 гривень, підприємствам найчастіше вигідніше не вивантажувати оперативно вантаж з вагонів. У результаті чого вагони перетворюються на склади на колесах.

Ще одна неабияка проблема. Середній час перебування вагонів на під'їзних коліях підприємств, що їх обслуговує Донецька залізниця, за сім місяців цього року збільшено порівняно з аналогічним періодом минулого року на 1,51 години і становить 23,1 години. Для порівняння, у 1991 році вагон перебував на під'їзних шляхах у середньому 7,93 години. Час перебування вагонів на під'їзних коліях таких підприємств, як ДП «Донецквугілля», по станції Донецьк збільшився на 6,9 години, ДП «Макіїввугілля» по станції Макіївка — на 9,53 години, ДП «Орджонікідзевугілля» по станції Єнакієве — на 32,15 години, ДП «Артемвугілля» по станції Байрак — на 38,33 години. Не кращі справи з використанням вагонів на під'їзних коліях підприємств Міністерства промислової політики — за сім місяців середній час перебування вагонів збільшився на 3,37 години. Тож через нестачу рухомого складу, особливо піввагонів, значно погіршилося розв'язання питань із забезпеченням навантаження енергетичного вугілля, продукції металургійних підприємств та інших вантажів. Питання раціонального використання вагонів на під'їзних шляхах підприємств важливе не тільки для Донецької залізниці, а й загалом для економіки нашої країни.

А стосовно навантаження енергетичного вугілля для потреб електростанцій, то підприємства Мінпаливенерго, на мій погляд, сповна не перейнялися важливістю цього питання. Так, за завдання навантаження вугілля на електростанції підприємствами Мінпаливенерго за сім місяців цього року 13,5 млн. тонн виконання становить 96 відсотків. А загальний план навантаження вугілля перевиконано на три відсотки. Це свідчить про те, що навантаження здійснюють переважно комерційним структурам, а загальнодержавне завдання — відвантаження енергетичного вугілля для електростанцій — не виконують.



Трудові будні шляховиків.

— Тут є одне істотне пояснення. Через неврегульованість податкової політики електростанціям вигідніше одержувати вугілля з коліс (дешевше коштує), ніж нагромаджувати на зиму. Нині Мінпаливенерго разом з урядом розв'язує проблему докорінно, щоб відкрити «зелену вулицю» вантажам з енергетичним вугіллям для осінньо-зимового запасу. Але від колективів вуглярів чути голоси: не всі учасники енергоринку в однакових умовах. Якщо енергетики платять вуглярам (нерідко з затримкою) за фактом постачання, то вуглярі повинні розраховуватися із залізничниками за попередньою оплатою, що за відсутності обігових коштів ставить їх у скрутне фінансове становище. Чи можна, на вашу думку, Миколо Васильовичу, розв'язати цю проблему?

— Резерви потрібно шукати не тільки залізничникам. Очевидно, потребує удосконалення механізм взаєморозрахунків та й ціноутворення має бути гнучкіше. Уряд України розробив програму, згідно з якою до кінця наступного року буде погашено заборгованість шахтарям. Зусиллями всіх суміжників, і залізничників також, ця програма вже виконується. І я вірю, що промисловість і сфера побуту будуть забезпечені паливом на осінньо-зимовий період.

— Прибуткова економіка вдячно відгукується в соціальних перетвореннях трудових колективів.

— Залізниця сьогодні — одна з небагатьох галузей української економіки, де заробітну плату не тільки виплачують, вона стабільно зростає. У першому півріччі середньомісячна зарплата працівників нашої магістралі фактично становила 780 гривень, що більше від аналогічного періоду минулого року на 20,5 відсотка.

Хочу відзначити одну дуже важливу, на мій погляд, особливість останнього часу. Якщо до приходу в «Укрзалізницю» Георгія Миколайовича Кірпи двигуном у підвищенні заробітної плати — що досягалося дуже важко — була галузева профспілка, то після ініціатором підвищення доходів залізничників став генеральний директор «Укрзалізниці». Турботу про ЛЮДИНУ він поставив над усе. Це відчули не тільки працівники, а і фронтовики, пенсіонери, інваліди війни і праці, жінки й діти. А на Донецькій магістралі — 50,5 тисячі ветеранів війни і праці.

— Завтрашній день Донецької магістралі прямо пов'язаний з розвитком економіки Донбасу?

— Не тільки. Подальший розвиток Донецької залізниці ми бачимо в контексті розвитку залізничного транспорту країни загалом. А за твердженням керівництва «Укрзалізниці», становлення сучасної української залізниці — на початку шляху. Та взято правильний курс, набрано швидкість, і є всі підстави вважати, що наша залізниця вийде на європейський рівень. У найближчі десять років нам потрібно здійснити повне технічне переозброєння магістралі. На першому етапі на Донецькій залізниці заплановано відкриття швидкісних ділянок Донецьк—Київ і Донецьк—Москва (розробляється проектна документація), заміна застарілої техніки, експлуатація якої економічно вже невигідна, електрифікація вантажонапружених ділянок шляху в Луганській області. Отже, роботи в нас попереду чимало. Чого нам бракує, як то кажуть, для повного щастя? Бракує одного: щоб промислово-господарський комплекс Донбасу й України загалом почав працювати на повну потужність.

Думки суміжників

Олександр НАГОРНИЙ, начальник транспортного цеху Донецького металургійного заводу:

— Наше співробітництво з Донецькою залізницею — дуже тісне і плідне: щодня відправляємо 150 вагонів з вантажами, зокрема з чавуном і прокатом на експорт, до Одеського порту. Якщо формально виходити тільки з букви закону, то, можливо, ні металурги, ні залізничники не домоглися б погодженої праці. До честі керівництва залізниці, воно не допустить, щоб зірвалася подача нам вагонів, бо економічний збиток буде відчутний. Проблеми є, але, я сказав би, не на рівні Донецької залізниці, а на рівні «Укрзалізниці»: треба поліпшувати парк піввагонів, удосконалювати їх тару для відповідності ваги із зазначеною у документах, особливо цінних вантажів. Потрібні зміни у правилах перевезень, у функціонуванні схеми «Укрзалізниця» — митниця — підприємство». Гадаю, вантаж, що надходить в Україну, має проходити митний огляд під час перетину кордону. Нині цей процес «біля воріт вантажоодержувача» невиправдано затягується. Буду самокритичний. Нам потрібно розвивати фронт вивантаження, запроваджувати нові технічні засоби, що дасть можливість збільшити обіг вагонів.

Микола ВАЛЯВІН, заступник начальника залізничного відділу Маріупольського державного морського торгового порту:

— Найскладнішу виробничу ситуацію керівництво порту і залізниці ніколи не доводять до конфлікту: до цього призвичаєно служби наших відомств усіх рівнів. Останнім часом удвічі зріс вагонопотік — щодоби обробляємо понад 600 вагонів з вугіллям, сипучими, металопродукцією. Життя підштовхнуло до реконструкції під'їзних колій: придбали два нові крани, третій монтуємо, за прогресивною технологією вивантажуємо добрива. Хоча мінімальну тарифну інформацію про надходження вагонів з вантажами нам надають, однак хотілося б знати докладнішу оперативну інформацію про перебування вагонів біля причалів, на сортувальних станціях тощо. Таку програму розробляємо спільно, і має бути обопільна зацікавленість у її впровадженні.



Колісні пари мають бути надійні.

Новини магістралі

* Частка перерахувань Донецької залізниці до бюджету Донецька становить більш як 30 відсотків від усіх надходжень. А для Харцизька, Микитівки, Горлівки, Дебальцевого, Єнакієвого в загальній сумі надходжень до місцевих бюджетів — до 50 відсотків. По місту Червоний Лиман цей показник перевищує 60 відсотків.

* У першому півріччі більш як тисячу раціоналізаторів дороги подали і вже впровадили 1272 пропозиції, що дало виграш у 6,6 млн. грн. Старший електромеханік Маріупольської дистанції сигналізації і зв'язку К. Хараман, його колега з Дебальцевого В. Вергун за свою діяльність запровадили відповідно 1000 і 200 нововведень. Заступник головного інженера залізниці, заслужений раціоналізатор України В. Буковський — автор чотирьох винаходів і 200 рацпропозицій.

* Волноваські локомотивники надають платні послуги підприємствам інших галузей: відремонтували дизель для Зуївської ТЕС, локомотив Тельманівського кар'єроуправління. Це принесло в касу 500 тисяч гривень. До кінця року цей обсяг має зрости до мільйона гривень. Працівники депо Кондрашівська-Нова допомогли фермерським господарствам Станично-Луганського району Луганської області в оранці важкими тракторами, що є в депо.

* У першому півріччі 2003 року на утримання оздоровчих і спортивно-культурних закладів витрачено 11,4 млн. грн. Пенсіонерам, які не працюють, виплачено допомогу в сумі 9,6 млн. грн. На розвиток лікувальних установ спрямовано 3,6 млн. грн., дитячих установ, оздоровчих таборів — 8 млн. грн.

* На Донецькій магістралі діють 170 первинних організацій ветеранів війни і праці. За вісім місяців їм надано матеріальної допомоги, зокрема до Дня захисника Батьківщини і Дня Перемоги, на суму 422,8 тис. грн.

50 428 ветеранів-залізничників одержують адресну матеріальну допомогу. Безплатним медичним страхуванням охоплено 47 194 пенсіонерів і 74 800 працівників основної діяльності та бюджетної сфери.

За безплатними путівками у санаторіях-профілакторіях залізниці оздоровилися 968 ветеранів.

Благодійний фонд залізниці «Магістраль» допомагає ветеранам за такими напрямами: продуктові набори, одяг, благодійні обіди, кошти на лікування, ремонт квартир, придбання слухових апаратів, телевізорів.

* Громаді Свято-Олександро-Невської церкви надано будматеріали на суму 5,2 тис. грн. Надано допомогу з увічнення пам'яті колишнього начальника Донецької залізниці В. Приклонського. Сестри милосердя обслуговують самотніх, немічних, хворих ветеранів-залізничників.

* У рамках проведення в Україні Року людей-інвалідів Донецька залізниця переказала 1,669. тис. грн. благодійному фонду на розвиток інвалідного спорту, 25 тис. грн. — Донецькій спеціалізованій школі-інтернату №9 для глухих дітей на придбання технологічного устаткування та меблів.

* У системі залізниці функціонують чотири санаторії-профілакторії та оздоровчий комплекс «Урзуф», де щорічно поправляють здоров'я більш як шість тисяч працівників і пенсіонерів. Ці соціальні заходи стали можливі завдяки надплановому прибутку, отриманому в першому півріччі.

* Надаються нові види послуг на вокзалах і в потягах: створено кімнати тривалого відпочинку, кімнати матері і дитини. Чекаючи потяга, можна провести час за чашкою кави чи чаю, скористатися холодильником, праскою, пральною машиною, придбати предмети особистої гігієни, квіткової розсади, телефонні чип-карти. На вокзалах — зали підвищеної зручності, сервіс-центри.

* Служба локомотивного господарства залізниці уклала договір з одним з охоронних закладів для супроводу приміських потягів. Охоронці — козаки у формі з лампасами — забезпечують схоронність внутрівагонного устаткування, виявляють безквиткових пасажирів, припиняють незаконну торгівлю в електропоїздах, приписки депо Ясинувата. Якщо досвід удасться, козачу охорону запровадять на всій залізниці.

* Зі станції Сіль щодня відправляють 90 вагонів з однойменною продукцією, вироблюваною трьома рудниками об'єднання «Артемсіль». Хоча продукцію знаменитого Артемівського заводу шампанських вин вивозять автотранспортом, але пляшки артемівцям доставляють залізничники.

Сторінку підготувала Ліна КУЩ, власний кореспондент «Голосу України».

Донецьк.

Редакція висловлює подяку керівництву Донецької залізниці за участь в підготовці матеріалів і наданні ілюстрацій.

Молоко як продукт виживання

СИТУАЦІЯ

Чи знаєте ви, якщо козу систематично годувати зерном вівса, вона двічі на рік приводитиме козенят? Я цього не знав. А дізнався тільки недавно від Віктора Похмури — дуже незвичного мешканця села Орлівщина Новомосковського району.

Того дня, коли я до нього завітав, у господарстві Віктора Пилиповича знайшлося п'ятдесят перше козеня. Отож у чоловіка справжня козина ферма!

А ще недавно Похмуру в селі інакше, як приблуда, не називали. Він і справді нетутешній. З міста приїхав. Місцевим селянам спершу навіть важко було повірити, що цей новоселець у недалекому минулому — військовий офіцер, служив в авіації і багато років жодного горя не знав. Та одного дня все в нього скінчилося — наче обірвалося. З армії звільнили, як непотрібного: лікарі ошелешили тим, що в нього нирка відмовляє, тому жити зосталося недовго. Дружина миттю кинула приреченого, а дочка від безгрошів'я та з відчаю помандрувала шукати щастя аж у Канаду... Віктор Пилипович мусив сам шукати елементарного здоров'я і засобів до існування.

Отак і опинився в Орлівщині: знайомий лікар нарадив перебратися на цілющі аромати і пахощі, туди, де степи межують з лісами та перелісками, і... пити, пити, пити козине молоко.

З настоянням на травах і хвої повітрям Орлівщина виправдала сподівання відразу. З козиним же молоком сталася заминка. Його в селі виявилося дуже мало. Принаймні на продаж не знайшлося зовсім. У Новомосковську на базарі над чоловіком тільки посміялися: «Чимчим, а козиним не торгують!»

— Може, й варто з козами на торг спішити, — погоджувалися люди, — а ніхто таким промислом у нас не займається.

— То що, мені самому ним зайнятися? — розчаровано мовив Віктор Пилипович.

— Спробуй! — пожартували люди. — Дивись, ще й розбагатієш...

Лише тепер Похмура зрозумів, що то за морока — мати кози. Уже з кінця травня щодня піднімається о п'ятій ранку і їде в ліс чи на береги Самари та Самарчука косити траву. Яку потім треба ще тричі ворушити і сушити. На таку ораву кіз, як у Віктора Пилиповича, припасти сіна нелегко.



Отож їде на косовицю і потім перевозить сіно додому Похмура бричечкою, в яку запрягає цапів. Не знаю, як ви, а я це також уперше побачив, що кози служать ще й тягловою силою. «Приручив, і слухаються, як миленькі», — усміхається Віктор Пилипович. А на його обличчі — втома. Бо, повернувшись з лісу, приступає до ранкового доїння. Потім череду кіз треба пасти. А це нелегко робити з непосидючими та шкодливими створіннями. Досить загаятися, як вони вже в чужій капусті чи й кукурудзяному полі. Хоча, здається, кози у Похмури вимуштрувані, немов солдати в роті. Переробкою їхнього молока Віктору Пилиповичу доводиться займатися лише пізно ввечері аж до двох-трьох годин ночі. І так кожен день.

— Ну, і який зиск? — питаю. — Є вигода?

— Де там! Дійсно як з цапа молока. Он погляньте вгору: бачите, дроти перерізані. Відімкнули мене від електромережі. За несплату, ясна річ. За електроенергію погасити борг ще якось стягнуся. А як узимку платитиму за газ, сам не знаю...

Похмура зі своєю козиною фермою і сподівався стати неординарним фермером. Одначе не виходить. Єдине втішає: від хвороби нирки і сліду не лишилося. Знову почуває себе нівроку. А козине ж молоко, відомо, ще й дуже допомагає при лікуванні туберкульозу, епідемія якого нині стає все загрозливішою. Тому справді дивно, що ніхто ні в районі, ні в області не поспішає підтримати цю козину ферму. Зате охочих посміятися більше, ніж треба...

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Фото Ольги ВОЛОВЕНКО.

ІНІЦІАТИВИ

Посланець демократії боїться цісарського птаха



Цьогоріч картопля на Буковині вродила нівроку. Проте урожай бульби міг би бути ще кращим, якби не старий ворог — колорадський жук. Але, як з'ясовується, у городнього розбишаки є свої вороги — фазани та цісарки, які із задоволенням ласують смугастим, як його національний прапор, забродою. А тому буковинські селяни щиро вітали ініціативу Сторожинецького товариства мисливців та рибалок розводити цих царських птахів у карпатському лісі.

Місцеві орнітологи впевнені, що фазан та цісарка, незважаючи на ясновельможне походження, — птахи неприхмливі, а тому буковинські ліси придатні для відтворення їхньої популяції. Та місцеві природолюби уже мають гіркий досвід: у 70-х роках такі спроби були, але завезений із Сибіру птах зовсім не боявся людей, і ласі до делікатесного м'яса зловмисники виловили його практично голими руками. Тому цього разу для розселення птахів обрали не тільки ближні, а й віддалені від населених пунктів території. Впродовж кількох місяців єгері спостерігатимуть за адаптацією пернатих, підгодовуватимуть. Голова Сторожинецького товариства мисливців та рибалок Олег Мельничук упевнений, що цього разу експеримент буде вдалим. На зло браконьєрам та колорадському жуку.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

ЗНАК БІДИ

Пожежі в дельті Дунаю

Три масштабні пожежі сталися в дельті Дунаю. Знищено 1830 гектарів очерету, збиток оцінено в 36,6 мільйона гривень. Пішли в повітря з димом близько 300 тисяч снопів очерету, заготовленого на продаж за кордон (цим промислом займаються близько тисячі місцевих мешканців, найнятих організаціями — власниками угідь). Серйозно постраждали не тільки флора та матеріальні цінності, а й фауна, що налічує 3600 видів представників тваринного світу. Пожежі спричинили, вочевидь, спека, що геть «на порох» висушила плавні, та недбалість людей. Цілком можливо, проте, що це — навмисний підпал. Розслідуючи останній випадок на острові Кубанський, спеціальна комісія виявила сліди загоряння одразу в чотирьох місцях, що навряд чи можна пов'язувати тільки з природними катаклізмами.

Георгій ВОРОТНЮК.

Кілійський район
Одеської області.

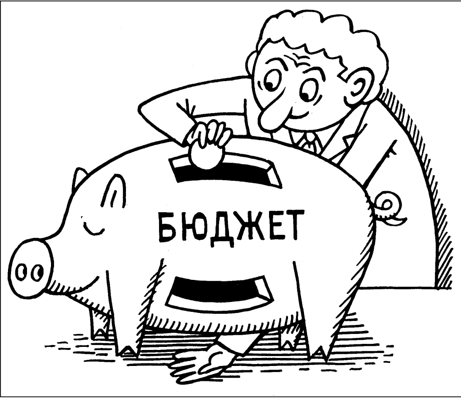
Буряки на Хрещатику не ростуть, зате там плодяться паразити

ПИТАННЯ РУБА

(Початок на 1-й стор.).

В одному з районів, уточнив головний податківець області, за такою схемою планують переробити 420 тисяч тонн буряків, з яких буде зварено, за прогнозами, приблизно 40 тисяч тонн цукру на 85 мільйонів гривень. Тож жодна гривня з названої суми не надійде до бюджету області. Бо не завод стає власником готової продукції, а постачальник сировини — спритний комерсант. Як стверджує співрозмовник, під сумнівом залишається те, що комерсанти сплатять податки за місцем реєстрації фірм. З практики відомо: такі структури у потрібний момент швидко закриваються...

Прикро, уточнює М. Лавренко, що все зроблено у рамках чинного законодавства. Таку схему, за його словами, уже апробовано торік. Про неї податківці повідомили керівництво області, а також голову ДПА України. Тим часом вінницькі податківці мають намір на всіх цукроварнях області виставити свої пости, які контролюватимуть аналіз розрахунків, виконання угод на купівлю-продаж сировини, простежать схему реалізації цукру. Його плановано зварити в новому сезоні майже на 600 мільйонів гривень. Скільки з них надійде до бюджету,



залежить не лише від податкових служб...

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Проба вищої якості

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

*Своєрідним дивом можна вважати відродження чи, точніше, друге народження колишнього м'ясокомбінату, а нині ВАТ «Кременчукм'ясо». Саме це засвідчив цьогорічний Сорочинський ярмарок, коли голова правління **Олег БАБАЄВ** одержував почесні призи підприємству — як головному спонсору і переможцю у номінації «Товар поза конкуренцією».*

Ще якихось п'ять років тому підприємство «дихало на ладан» й у багатьох руки свербіли пустити його на брухт. Та знайшлися відчайдушні люди у Кременчуці і в столиці, які взялися за реанімацію колишнього флагмана переробної промисловості, вклали інвестиції. Завод ожив.

— Ми поверталися на ринок в умовах жорсткої конкуренції, — пригадує Олег Мейданович, — коли одразу за заводською прохідною торгували полтавськими, черкаськими, київськими, дніпропетровськими ковбасами — всю міську оптово-роздрібну мережу окупували приїжджі. Щоб знову відвоювати свою нішу, не вдавались до тиску чи адміністрування, а пішли своїм шляхом з гаслом: «Новий смак — старовинні рецепти». Поступово з'явилися і результати. Якщо 1999 року обсяги виробництва становили 2357 тонн м'ясопродуктів, то торік — 6843 тонни.



Зростання відбулося завдяки реконструкції виробництва, впровадженню сучасних технологій, використанню обладнання провідних австрійських і німецьких фірм. Технічного переоснащення зазнали всі дільниці. Нині мікропроцесори автоматично контролюють хімікобіологічні процеси, регулюють технологічні параметри. Особливу увагу приділяємо гігієні праці та виробничій санітарії, а акредитація в УкрСЕПРО лабораторії дає змогу здійснювати біологічний, хімічний, радіологічний та токсикологічний контроль.

Працюючи за принципом «Наша якість — ваше здоров'я», підприємство постійно розширює ринок збуту готової продукції. До кременчуцьких ковбас уже звикли у багатьох містах країни, зокрема в Києві, Одесі, Миколаєві, Херсоні, Дніпропетровську, Харкові, Запоріжжі, а також у Криму. Комбінат постачає свої вироби і до найбільших вітчизняних, австрійських та німецьких супермаркетів. А в рідному місті й області має мережу магазинів фірмової торгівлі.

Підприємство зуміло зберегти і соціальні програми. Середньомісячна зарплата тут становить 576 гривень. Мабуть, тому в колективі, де 930 працюючих, практично немає плинності кадрів.

Відомий комбінат і своїм благодійництвом, на що лише торік витрачено майже 300 тисяч гривень. Є потужним платником податків: за останні п'ять років він перерахував до бюджетів усіх рівнів майже 7 мільйонів гривень. Окрім того, сплатив понад 20 мільйонів гривень як дотації сільгоспвиробникам. Ну чим не приклад для наслідування?

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

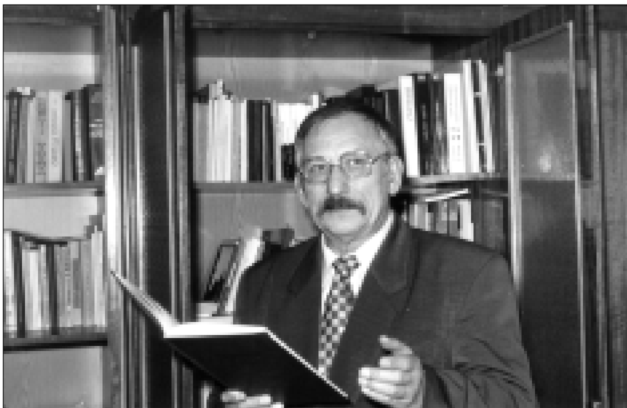
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У науці немає провінції —

такий девіз колективу Волинського університету

ОСВІТА

Уперше цього року поріг Волинського державного університету імені Лесі Українки переступили першокурсники, які опановуватимуть нові спеціальності — міжнародні відносини та міжнародну інформацію, економічну і соціальну географію. Вуз продовжив славну традицію, започатковану десять років тому: щороку розширювати список професій, які можуть здобути волиняни у стінах навчального закладу. Отож, як бачимо, не став винятком і ювілейний рік.



Однак університет має давнішу славну історію. У 1940 році вперше після тривалої перерви на волинських землях з'явився вищий навчальний заклад — Луцький учительський інститут. (Нагадаємо, після закриття Острозької академії традиції українського шкільництва було перервано.) Проте сталому розвиткові першого вищого навчального закладу на теренах Волинської області завадила війна. Отож лише через шість років після відкриття інститут відновив роботу.

— Наприкінці вісімдесятих Луцький педінститут завдяки титанічним зусиллям моїх попередників перетворився на один з найкращих вузів такого типу в колишньому Радянському Союзі, — розповідає ректор ВДУ імені Лесі Українки Іван Олексіюк. — Постало питання: що далі? Зупинитися? Розвиватися? Уже в ті часи, не зовсім сприятливі для розвою вищої освіти на периферії, тодішній ректор інституту Нестор Бурчак вів мову про перетворення вузу на університет.

Сміливим задумам судилося здійснитися дещо пізніше — після набуття нашою державою незалежності. Тодішній Президент України Леонід Кравчук у 1993 році видав указ про реорганізацію Луцького педінституту у Волинський державний університет імені Лесі Українки. Власне, разом з ним «хрещеними батьками» волинської кузні кадрів можна вважати тодішніх керівників області Віктора Блаженчука та Бориса Клімчука. Особливого розвитку вуз набув за час, коли головою Волинської облдержадміністрації був Борис Клімчук.

Міркуйте самі. Нині в університеті працюють 617 викладачів, з яких 376 — доктори й кандидати наук. Близько 30 з них захистили вищий науковий ступінь уже в часи існування ВДУ. Майже стільки ж здобули звання професора. У провінційному, за великими мірками, Луцьку сьогодні ведуть дослідження з найактуальніших напрямів фундаментальної науки: з теорії функцій і диференціальних рівнянь, проблем захисту інформації, мікроскопічної теорії надпровідності, явищ тунелювання й ефектів близькості у надпровідних контактах, нових тернарних і тетрарних напівпровідникових сполук, технології монокристалів, стекол і напівкомпозитів тощо. Не будемо переобтяжувати наших читачів назвами інших напрямів наукових досліджень, бо, чесно кажучи, вони і для нас — темний ліс. Однак зауважимо, що ці дослідження дають університету реальні кошти, які йдуть на його розвиток. Але про це трохи пізніше, бо не можна не сказати хоча б кілька слів про людину, яка стала своєрідним двигуном усіх перетворень в університеті. Про його ректора Івана Олексіюка.

■ ■ ■

Нині в університеті працюють 617 викладачів, з яких 376 — доктори й кандидати наук.

■

Відомий учений-хімік повернувся на батьківщину, а він родом з Рожищенського району, що поблизу обласного центру, за покликом серця і душі у 1985 році, а через десять літ очолив університет. Сьогодні вже можна говорити про хімічну школу Івана Олексіюка, бо недаремно він сам став лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки.

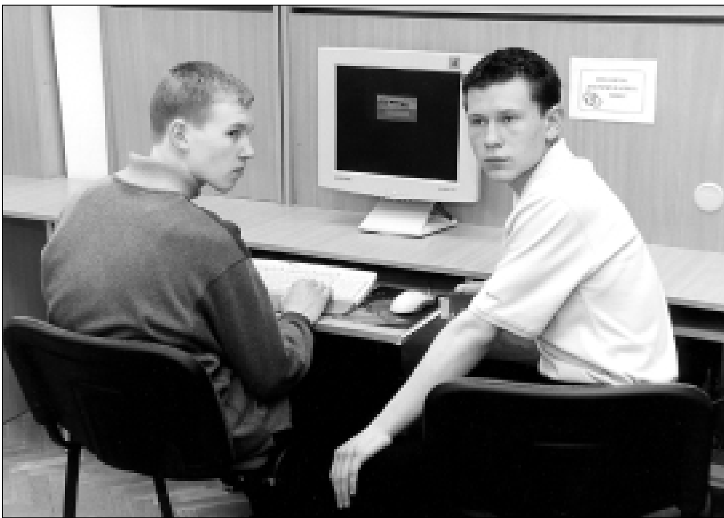


Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

Проте ми злукавили б, якби сказали, що шлях ректора був вистелений лише трояндами. Ні, вистачало і колючок. Не всім сподобалися нововведення, запроваджені Іваном Олексіюком та його однодумцями, зокрема, тестування на вступних іспитах, що давало змогу об'єктивно оцінювати знання абітурієнтів. Емоції вихлюпувалися і в столичних коридорах влади. Але, як мовиться у таких випадках, справедливість перемогла. Можливо, саме тому Вінніпезький інститут дослідів Волині нарешті перебазувався до Луцька разом зі своїм виданням «Літопис Волині». Бо Волинський державний університет імені Лесі Українки отримав найвищу — четверту — категорію акредитації і став повнокровним класичним університетом. Понад те, уклав угоду про співпрацю з такими знаними навчальними закладами зарубіжжя, як Віденський інститут фізичної хімії, Санкт-Петербурзький інститут проблем регіональної економіки, Гамбурзьким, Пекінським університетами та університетами Чикаго і Берклі (США) та деякими іншими.

Не дивно, що науковців вузу дедалі частіше на прохання обласного керівництва залучають до розв'язання багатьох проблем Волині, зокрема економічних.

— Економісти Петро Луцишин, Микола Карлін, Ростислав Слав'юк — ініціатори й активні учасники різних проектів у рамках програми «Єврорегіон «Буг», державної програми використання природно-ресурсного потенціалу Волині, — не приховує гордості Іван Олексіюк.

Ще одна гордість університету — редакційно-видавничий підрозділ. Протягом останніх років тут побачили світ 321 книга і брошура, зокрема 102 посібники, рекомендовані міністерством, загальним накладом у 44 тисячі примірників. Видаються два журнали: «Науковий вісник» та «Психологічні перспективи», зареєстровані ВАКом як фахові видання. Взагалі тут дбають про оснащення наукової бази, її інформаційне забезпечення. Весь навчальний і науковий процес комп'ютеризовано: недаремно університет за цим показником утримує першість в Україні. А яку бібліотеку звели волиняни власним коштом! Не кожен — навіть найстаріший — навчальний заклад може похвалитися таким. Тут вісім читальних залів на 1020 місць, 600 тисяч примірників навчальної і наукової літератури, комп'ютерний зал з виходом в Інтернет. Як розповів нам директор бібліотеки Микола Вержбицький, волиняни мріють закупити програмне оснащення, яке дасть можливість користуватися навіть бібліотекою Конгресу США. І ми не сумніваємося: так буде, бо у Волинському державному університеті імені Лесі Українки працюють небайдужі люди, які думають насамперед про день прийдешній, про тих, хто має творити майбутнє Лесиного краю.

— Ми не хочемо спочивати на лаврах, — продовжує розповідь Іван Олексіюк. — Тим паче що проблем не бракує. Треба будувати житло для викладачів університету. У планах — зведення плавального басейну та критого стадіону, палацу культури, потребують переоснащення деякі лабораторії. Але вірю, нам це до снаги.

Щоправда, волинянам трохи не повезло. Як стало відомо, незадовго до ювілейної дати голова обласної державної адміністрації Анатолій Француз звернувся до глави держави з клопотанням про надання Волинському державному університету імені Лесі Українки статусу «національний». Однак Міністерство освіти розсудило інакше, бо, мовляв, постанова уряду передбачає надання такого статусу не більш як трьом навчальним закладам у відповідній категорії, а нині серед класичних університетів уже... 12 навчальних закладів отримали його. Цікава логіка в урядовців! Її можна було б зрозуміти, якби ліміт, встановлений постановою Кабінету Міністрів, не було перевищено в чотири рази. Однак сьогодні не будемо говорити про таку дрібницю. Ми просто хочемо привітати наших друзів з Волинського державного університету імені Лесі Українки з ювілеєм — першим десятиріччям. І не останнім.

Володимир КОРОЛЮК,
Микола ЯКИМЕНКО.

На знімку: ректор ВДУ імені Лесі Українки Іван Олексіюк; у комп'ютерному залі бібліотеки ВДУ імені Лесі Українки.

У НОМЕР

Прозорий й ефективний

Уже з наступного року хмельничани складатимуть свої бюджети за допомогою Проекту підтримки реформи місцевих бюджетів, який запропонував американський уряд низці органів місцевого самоврядування області. Практика, коли гроші ділитимуть на всіх, залишиться позаду. Пропонується, щоб відтепер кошти спрямовувалися на певні пакети програм по галузях, приміром, «Освіта», «Охорона здоров'я», «Соціальний захист». На думку учасників програми, це зробить місцевий бюджет не тільки прозорим, а й ефективним, таким, що відповідає міжнародним стандартам, **повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.**

Хмельницький.

Верховинці обійдуться без вугілля?

Принаймні до цього йдеться. На місцевому лісокомбінаті завершують монтаж імпортної установки з виробництва паливних брикетів з відходів лісозаготівель.

Якщо врахувати, що лише для установ і закладів соціальної сфери тут на сезон потрібно півтори тисячі тонн вугілля, то економічний ефект від запровадження переробки відходів лісопиляння у паливні брикети не викликає сумнівів.

До того ж міні-завод дозволить не лише розв'язати проблему дешевого палива в зимовий період, а й істотно поліпшити екологічну ситуацію в районі. Нині лише навколо райцентру і навколишніх сіл, за підрахунками, нагромадилося майже 16 мільйонів тонн тирси, **повідомляє наш власний кореспондент Дарина НАЗАРЧУК.**

Івано-Франківська область.

Визволителям наш уклін

Минулого тижня в Сумах урочисто відзначали 60-ту річницю визволення міста й області від фашистських загарбників.

Дорогу ціну заплатили воїни-визволителі за звільнення Сумщини. За два місяці пекельних боїв полягли десятки тисяч героїв, уявіть — 464 братські могили... В кожному місті й селищі, майже в кожному найменшому селі.

Вшановували ветеранів 167-ї, 232-ї та 340-ї Сумсько-Київських стрілецьких дивізій, які визволяли місто, Прем'єр-міністр України Віктор Янукович, голова Сумської облдержадміністрації Володимир Щербань, голова Сумської обласної ради Марк Берфман.

Глава уряду висловив вдячність ветеранам за їхній подвиг у роки Великої Вітчизняної війни і пообіцяв зміни на краще в їхньому нинішньому ветеранському житті.

Дарунок від Прем'єр-міністра — лікарням області десять машин «швидкої допомоги» та сім «Славут» сільським радам, **повідомляє наш власний кореспондент Владислав ЖМУРКОВ.**



▼

Момент істини... або

Хоча від «Моменту істини» серпня 44-го нас віддаляє майже шість повних десятиріч, цей заголовок з відомої книги А. Богомолова автор запозичив до свого матеріалу цілком свідомо. Адже розповідь у ньому також про битву, хоча й економічну, в якій є все: протистояння характерів, кришталева чесність і чорна зрада, де жадібність і підступність з відкритим забралом йдуть у наступ на благородство. А розпочав її мій герой не заради власних амбіцій, а тільки задля благополуччя, а отже — гідності кількох тисяч своїх земляків — охтирчан, поставивши у ній на кон найдорожче, що є у кожної добропорядної людини — свою честь і своє добре ім'я.


Європейським гурманам охтирський сир смакуватиме, переконаний директор комбінату Юрій Ситник

Розпочалася ця історія у грудні 99-го, і перший її раунд завершився лише у серпні нинішнього року.

— Ось і все, — Юрій Ситник востаннє стомлено обвів поглядом уже не свій робочий кабінет. — Ще вранці був головою районної ради, а тепер простий безробітний. Завтра тут господарюватиме доброзичливець з кабінету напроти — його колишній протеже. Утім, Бог суддя і йому, і тим, хто одразу втратив віру у Ситника. Либонь, сидить і чекає, коли зачиню за собою двері, щоб нишком пробратися до кабінету і приміряти давно омріяне крісло. Особисто він за посадою не дуже жаліє: Бог дав — Бог і взяв. Руки-ноги при тілі, та й голова на місці. З його досвідом і знаннями на шматок хліба з маслом завше зумію заробити. Звісно, час згодом усе розставить на місця і роздасть усім сестрам по заслугах. Щоб тільки запізно не було. Попри всю «гнучкість» наступника — більше трьох років йому на цій посаді не втриматися: не по Савці свитка. Прикро, звісно, що власні зусилля і енергія, докладені ним упродовж семирічного головування, яке припало чи не на найскрутніший «реформаторсько-економічний» період, на збереження за районом реноме обласного лідера з сільськогосподарського виробництва, тепер, вважай, кинуті коту під хвіст. Прикро, та що вдієш, його вини в цьому немає...

Не встиг опальний голова Охтирської райради вийти на вулицю, як у його кабінеті справді зблиснуло світло... Час відлічував останні години 17 грудня 99-го. До моменту істини залишалося 3 роки 8 місяців. Однак Ситник навіть гадки про це не мав. У нього, скривдженого колишнім другом, не було бодай найменшого бажання загадувати своє майбутнє навіть на кілька найближчих днів...

А ось прогнозуючи неадекватну «активність» наступника, Юрій Ситник як у воду дивився: той протримався на посаді неповні два з половиною роки, зате показав свої здібності.

«Голос України» влітку 2000 року надрукував критичну статтю «Високому не квітнути без Саду», детально описавши економічні «подвиги» новоспеченого хазяїна району. Розголос від тієї критичної публікації дійшов аж до Києва.

Сватання...

Юрій Ситник і справді довго у «дівках» не засидівся. Уже на Різдвяні свята від «женихів» відбою не було, навіть із сусідніх областей сватів засилали. Одні зваблювали солідними окладами, інші політичними перспективами, треті райським життям у недалекому майбутньому. Однак не звабили. Замість згоди кожен з них отримав по величезному гарбузові. В одних випадках робота Юрію Володимировичу не припала до душі, іншим відмовив, бо хотіли використати у ролі штурмового тарана, у третіх — за версту проглядався кримінал. І саме тоді, на Новий рік за старим стилем, до квартири особисто постукала відома на всю Україну особа, чиї фотографії і тоді, і тепер не сходять з перших сторінок найпрестижніших видань і республіканських телеканалів, і запропонувала стати на чолі Охтирського сиркомбінату: «За сім років акціонери вже убухали в нього кілька мільйонів, а віддачі ніякої. Виручайте».

Легко сказати: виручай, коли комбінат уже кілька років взагалі не подавав жодних ознак життя. До того ж через майже 6-мільйонну заборгованість — у зарплаті, до зведеного бюджету, Пенсійного та інших фондів — перебував у стадії банкрутства і не сьогодні-завтра мав піти з молотка. Пристати на таке «щастя» все одно, що свідомо покласти голову на плаху. Добровільно зробити собі «харакірі» міг або ненормальний, або повний невіглас в економічних питаннях. Проте Юрій Ситник прийняв пропозицію, але за умови надання йому повної самостійності у розв'язанні всіх організаційних і економічних питань. А наступного дня, коли угледів комбінат, а точніше, його жалюгідну подобу, ледь не забрав своїх слів назад. І ніхто б, повірте, його за це не осудив, не дорікнув йому. На комбінаті давно не діяли очисні споруди і свердловина, ще за царя-панька була розморожена котельня на металобрухт та на сторону було сплавлено більше половини технологічного і практично все холодильне устаткування, не знайшлося жодного повнокомплектного насоса. Того дня саме новий директор уже біля воріт завернув назад кілька автомобілів ущерть завантажених технологічною лінією... з виготовлення масла, яку збиралися реалізувати за ціною курам на сміх: лише за 15 відсотків вартості. Побачивши цю розруху, Ситник уже було хотів завертати голоблі назад. Однак чомусь не зробив цього...

— Що втримало? Десятки жіночих очей, повних розпачу і відчаю, — згадує Юрій Володимирович, — які своїм німим криком: «Порятуй наших дітей!» — краяли навпіл душу і серце. Їх можна було зрозуміти. Заборгованість у зарплаті майже трирічна, і жодної надії на її погашення.

І Ситник почув і відгукнувся на крик...

Іду на Ви!

Майже тиждень новий директор, як кажуть, без висмички знайомився з тим, що на той час залишилося від однієї з п'яти найбільших сироварень на території країн СНД, після чого у своєму кабінеті скликав загальні збори-нараду.

— Скликав їх зумисне на одне з найбільш шанованих у нас релігійних свят — саме на Водохреще, звісно, з підтекстом, — згадує директор. — Цим самим давав усім зрозуміти: семирічна вакханалія і анархія в минулому. Віднині потурань нікому не буде.

... Таких зборів Ситник не бачив за свої 50 ніколи: на вулиці мінус 19, а в промерзлому директорському кабінеті температура ще на один градус нижча, до того ж повно на прибулого «електорату» солідно була напідпитку. Розвалилися, чекають чергової сентенції чи то п'ятого, чи то шостого директора. Тільки-но він підвівся з крісла, як майже всі хором грізно запитали: «Коли зарплата?»

— Давайте спільно думати, як її зароблятимемо.

— Уже не один такий «грамотій» вішав нам локшину на вуха, — відверто захіхікала частина серйозно прийнявших на груди.

Утім, під кінець зборів, коли Юрій Ситник виклав присутнім програму реанімації виробництва, скептиків у кабінеті значно поменшало.

— А коли так, завтра ремонтні бригади повним складом виходять на роботу. Розпочнемо відновлення котельні. Відродити комбінат без тепла — утопія.

— Забезпечте інструментом! — почулися категоричні голоси.

— Кожен має віднайти своє знаряддя праці там, де посіяв, — обірвав крикунів на півслові директор. — А ті, хто прийде на роботу без інструменту — нехай скаржаться самі на себе і подають заяву про звільнення. Віднині гра у піддавки скінчилася. Хто не згодний з такою постановкою питання?

«Опортуністів» не знайшлося. Наступного дня ремонтний цех, засукавши рукави, взявся за роботу.

Стратегія виживання

Перші півроку директорства були чи не найважчими для нового керівника підприємства. Роботи — невпрогорт, комбінат значиться банкрутом, а коштів, щоб поставити його на ноги, катма. Просити в акціонерів — марна справа, й так ситі по горло обіцянками попередників.

— Ситуація й справді, хоч сядь і плач, — зізнається Юрій Володимирович, — однак і відступати, як тим панфіловцям, мені також не було куди: адже переважна більшість працюючих повірила в мене.

Власники комбінату не помилилися, коли ставили на Ситника. Усього за півроку, без жодної копійки інвестицій з їхнього боку, новий директор з колективом підвели до комбінату нову трикілометрову нитку газопроводу, відремонтували котельню, перевели її на газ, подали на виробництво гарячий пар, запустили компресорний цех. Це був справжній трудовий подвиг, який за іншого фіналу міг коштувати керівникові голови. Адже ремонтні роботи виконувалися переважно за рахунок залучення кредитних ресурсів, які стали можливими після підписання між комбінатом та районною податковою адміністрацією угоди про погашення кредитів. Та переможців, як відомо, не судять. Тим паче що Юрій Ситник з командою стали не просто переможцями, а тріумфаторами. Чи не найбільша в Європі сироварня нарешті запрацювала після багаторічного простою. Її колектив почав заробляти гроші: приймав молоко на зберігання, охолоджував, а потім реалізовував. Так після десяти років безгрошів'я в охтирських сироварів з'явилися власні кошти.

— За великим рахунком, це були копійки, але чесно зароблені, — пояснює тодішню ситуацію мій співрозмовник. — Запуск холодильних установок вселив у нас упевненість і став першим кроком на поетапному відродженні виробництва. І, можливо, саме тоді ми стали колективом, здатним здивувати світ.

І здивували. Щоб якомога швидше погасити борги та заробити обігові кошти для подальшої модернізації та розкрутки виробництва, на сиркомбінаті пішли на нечуваний експеримент: розробили і запатентували власну технологію виробництва сухих соєвих продуктів — соєвої пасти і молока, пристосували під їх випуск одну з технологічних ліній, і... почали вирощувати гриби. Сміху від цих новацій спочатку було на всю область. Та мудрий Ситник ноль уваги на кепкування: «Нехай сміються — я не гордий», і надалі гнув свою лінію з орієнтацією на Московську біржу. Який вже ключик підібрав до сільгоспвиробників — невідомо, але за рік охтирчанам поставляла сою мало не половина господарств Херсонщини і Миколаївщини, а готову продукцію московські покупці відривали прямо з руками. Не виникло бодай найменших проблем і зі збутом грибів, які вирощували у камерах, призначених для витримки сиру. Усі 70 тонн глив, виплеканих дбайливими руками колективу за півтора року, пішли немов з куща — і в Росії, і у країнах близького і далекого зарубіжжя. Маловіри були посоромлені: нетрадиційне виробництво дало змогу сироварні до 30 квітня минулого року повністю погасити 6-мільйонний борг і вивести недавнього банкрута на чистий фарватер. Тепер можна було братися й за виготовлення сиру. Тим паче що у колективу від нетерплячки уже давно свербіли руки.

Вікна на Схід і на Захід

Певно, так розсудила доля, але останні роки серпень для Ситника справді найфортовіший місяць. Так, якщо перша головка фірмового сиру «Російський» (після майже десятирічної(!) паузи) зійшла тут з конвеєра в червні минулого року, то серійне виробництво розпочали за два місяці потому — у серпні. Ще за три у серію пішов «Костромський»...

Хотів би продовжувати розповідь у мажорному ключі, як раптом згадав про конфузію, розказану директором, яка ледь не звела три роки зусиль нанівець. Хочете —вірте, хочете — ні, але за квартал до відновлення сироваріння з'ясувалося: на заводі лишилося аж... три спеціалісти з цієї справи. І сміх, і гріх, який, до речі, мало не довів мого героя до інфаркту. Але й у цій, здавалося, безнадійній ситуації він знайшов до геніальності простий вихід: на півроку перетворив комбінат у лікнеп, де викладачами були провідні сировари республіки.



Такий букет нагород зробить честь будь-якому підприємству

у серпні 2003–го

«Тепер «їхня чесність» обов'язково зламає собі шию», — задоволено потирали руки доброзичливці, чекаючи здійснення своїх «пророцтв». Минулося. Наприкінці минулого року «вражий син» з колективом знову втер шептунам носа: один за одним освоїв ще чотири(!) види сиру. Та ще й яких! Що не сир — справжня смакота: «Пошехонський», «Едем», «Дуплет», «Мармуровий», які на міжнародних виставках за наступні півроку завоювали кілька золотих і срібних медалей.

Але «оптимізм» у шептунів бив через край: «Освоїти й дурень може, а звідки візьме сировину, зрештою, нехай спробує сертифікувати, а потім ще й продати».

Утім, собаки брешуть, а караван іде визначеним курсом. Саме цією мудрістю і керується Юрій Володимирович Ситник. Очолюване ним ВАТ «Охтирський сиркомбінат» — єдине підприємство України, що нагороджене трьома міжнародними сертифікатами: «УкрСЕПРО», «ISSO-9001» і «HACP». Тож не випадково колектив готує «інтервенцію» на Захід. З цією метою придбано дві(!) шведські лінії з переробки молока (у країнах СНД їх ще й в очі не бачили, і на Заході також багатьом не по кишені. —**Авт.**), які значно поліпшать якість продукції (куди її підвищувати, коли й так натуральна, і вже нічим не поступається західним аналогам. — **Авт.**). Не випадково за досвідом до нащадка українських козаків нині їдуть сировари з усього світу: канадські, німецькі, американські, ба, навіть австралійські та новозеландські. А повчитися у нього й справді є чого. Взяти хоча б такий факт. Якщо за сім останніх місяців минулого року, відколи розпочалося виробництво сиру, його випустили трохи більш як 850 тонн, то за вісім місяців нинішнього — понад 2,4 тисячі тонн (!). У таких само пропорціях зростає і випуск молочної продукції, якої тут освоєно близько тридцяти(!) найменувань. До того ж, зауважте, і сири, і всі молочні продукти, яких з початку року виготовлено майже на 25 (!) мільйонів гривень, одразу відправляють гурманам Москви і Пітера. У наступному році почнуть ласувати ними також західноєвропейці. Ще б пак. Адже всі вони натуральні, без крихти рослинних жирів і будь-яких наповнювачів. Не випадково (і, даруйте, не за гроші, як останнім часом заведено в Україні. — **Авт.**) торік у жовтні, прямо на старті, продукція ВАТ «Охтирський сиркомбінат» виборола звання «Краща торгова марка України», потім стала лауреатом «Вищої проби», довершивши тріумфальне сходження перемогою на XVIII міжнародному бізнес-форумі «Слов'янський базар».



По праці і честь! Диплом лауреата національного конкурсу «Вища проба» Юрію Ситнику вручає генеральний директор Асамблеї ділових кіл Антон Саввов

Власне, момент істини

Тим часом директору все не имеється. Мріє, бачите, якнайшвидше за доступними цінами нагодувати чистими екологічними продуктами якнайбільше українців. І, будьте певні, обов'язково нагодує. Хай не всіх і не одразу, але що за ним не «заржавіє», жодних сумнівів. Про це вже тепер можна говорити як про факт, що відбувся. І на відміну від багатьох «доброчинців», він при цьому не здіймав вселенського гвалту. Почав втілювати свій задум майже чотири роки тому, давши згоду на директорство. Коли очолив комбінат, на ньому налічувалось і, не одержуючи зарплати, било байдики, менше сотні осіб, а зараз працює близько п'ятисот робітників, кожен з яких на свою зарплату спроможний утримувати сім'ю з трьох душ. Додайте сюди щорічні мільйонні сплати до бюджету, постійну допомогу ветеранам, багатодітним і малозабезпеченим сім'ям, дітям-сиротам. Не чули про Ситникову благочинність? І навряд чи коли-небудь почуєте. Він не з тих «спонсорів», які сьогодні подадуть на копійку, а назавтра з цієї нагоди в усіх засобах масової інформації влаштують гучні прес-конференції і помпезні шоу-публікації імені «Величності Свого Імені». А хто, приміром, знає, що з Охтирським сиркомбінатом співпрацює більше половини сільгоспвиробників з 15 районів трьох областей. І, будьте певні, що мінімум стільки само хоч зараз готові піти під Ситникове крило. А завтра бажаючих буде набагато більше. Тільки-но довідаються, що недавно комбінатом передано в безоплатне користування фермерським і колективним господарствам перші 11 установок для охолодження молока, що незабаром перші 20 молочних ферм будуть безплатно оснащені доїльними установками нового покоління. А чи багато бізнесменів та керівників нової формації можуть похвалитися званням «Кращий роботодавець року», а тим більше цінувати цю відзнаку вище за інші? Отож-бо.

Дехто цілком резонно запитає: «Чим бере, чим притягує до себе людей Ситник?»

Порядністю і скромністю. Банально? Можливо, але цей факт беззастережно підтвердять тисячі охтирчан. Навіть таксисти, для яких немає авторитетів, в один голос переконували: «Сьогодні в Охтирці лише одна людина варта журналістського пера — директор сиркомбінату». З ними згодні працівники обласного центру зайнятості, Охтирського міськвиконкому, пересічні громадяни міста. До чого тут скромність з порядністю? Імовірно, що кому-небудь з них також відомо, як за часів головування Юрій Володимирович у більшості випадків уникав всіляких бенкетів та урочистостей. Дехто сприймав це як пиху з боку першої особи району і ображався. Не відаючи, що тоді у гардеробі Ситника в наявності був один-однісінький «парадний» костюм» — і на щодень, і на свято... Про це знали лише найближчі друзі. Саме з їхніх слів, а також розповідей міського голови Охтирки Ірини Демченко і багатьох жителів міста написаний портрет Юрія Володимировича Ситника, який навіть у найважчі для себе часи сповідував найгуманнішу святу заповідь: «Полюби ближнього як себе і допоможи йому». Робить це буденно, скромно, не заради нагород, хоча за свій труд заслуговує на них, либонь, як ніхто інший. Відродивши підприємство фактично з попелу власним горбом, Ситник завжди підкреслює: «Основні чинники стабільної роботи підприємства — заходи облдержадміністрації, спрямовані на нарощування сільськогосподарського виробництва, абсолютна підтримка з боку міської влади та фінансова допомога з боку Індустріально-експортного банку на чолі з Валентином Мужчуком». За три години спілкування з Юрієм Володимировичем жодного разу не почув від нього "я", а лише «Ми». Похвальна скромність. А на таких, як відомо, люблять воду возити і геть забувають шанувати. Тож чи не настав час усім нам починати збирати камені?

Зарубіжні емісари вже тричі зманювали Юрія Ситника у свої пенати. Та він, як справжній українець, якому болить майбутнє неньки, щоразу відхиляв ці заманливі пропозиції. А що, як наступного разу погодиться?

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.



На конвеєрі чергова партія «Пошехонського». На передньому плані — Світлана Ярмола

Мамонт під сараєм

Новою сенсацією кримського спелеоцентру «Онікс-тур» стала знахідка цілого палеонтологічного звіринця

Як звірі стали експонатами

Натрапили на унікальну колекцію в 16-метровому вертикальному провалі випадково. Саме готували для огляду туристів галерею в одній з печер Еміне-Баїр-Хосар (глибокий колодязь колодуба) на нижньому плато Чатирдагу. Біля дивовижного за формою велетенського сталактиту побачили гору глини з величезною кількістю великих кісток. Щоб з'ясувати, звідки вони з'явилися, довелося видертися на десять метрів угору обліпленою скам'янілими наростами стіною. Там з ущільненої віками глини ще однієї просторої підземної галереї стирчало ще більше законсервованих у часі предковічних кісток. Сімферопольські фахівці-палеонтологи виявили в цьому гігантському «їжаку» кістяки десятків різноманітних древніх тварин. Серед них — скелети стародавніх лисиць, косуль, вовків, оленів, коней, бізонів, величезного печерного ведмедя і лева, шерстистого носорога і навіть... євроазіатського мамонта. Загалом у цій підземній пастці вчені нарахували більш як тридцять різних видів викопних тварин і кістяк прадавньої людини. Вразила кількість дивом вцілілих скелетів доісторичних тварин, що вдавалося витягти з надр непошкодженими. Цілком збереженим виявився і кістяк мамонта, який спелеологи винесли з підземелля і розклали просто неба біля входу до печери.

Рештки і фрагменти таких велетів знаходили на півострові й раніше. Цей вид, останні представники якого вимерли близько трьох тисяч років тому, спелеологи невдовзі покажуть туристам як велетенський змонтований цілісний кістяк. Хоч як це дивно, до унікальної за кількістю екземплярів колекції древньої фауни Європи офіційна вітчизняна наука інтересу не виявила і досі. Проте відразу примчали дослідити сенсаційну знахідку чернівецькі й румунські палеонтологи, яких привіз президент Української спелеологічної асоціації Богдан Ридуш. Що це — кладовище тварин, де вони опинялися, потрапивши до природної пастки — занесеної снігом печери, склад харчів неандертальців, музей вподобаних древніми звіроловами трофеїв, загінна яма прадавніх мисливців? Цього ще не знає ніхто.



Залишки тварин добре збереглися. Нині тисячі попередньо сфотографованих і пронумерованих кісток і черепів обробили особливим розчином і зберігають... в ящиках у сараї біля входу до печери. А в глибині Еміне-Баїр-Хосар, серед її краси і див — обмережаних крапельками вологи і вкрапленнями кристалів підземних кам'яних палаців, обрамлених застиглими квітами, водоспадами, гірляндами, бурульками і цілими колонами велетенських сталагмітів і сталактитів, гротів, колодязів, озер, інших заповнених кришталевою водою і сухих карстових порожнин, з'явилася ще й рукотворна цікавинка — любовно створений, без жодної шкоди природі, палеонтологічний музей під землею. Його скляні вітрини зберігають лише малу дещицю підземних знахідок кримських спелеологів — те, що вмістила облаштована зала печери. Вона стала екзотичним філіалом задуманого ентузіастами привабливого для туристів, унікального за багатством експонатів гірського палеонтологічного музею останків древніх викопних тварин Криму. Навіть цій неоформленій його колекції може позаздрити будь-яка країна.

Стежка у казку

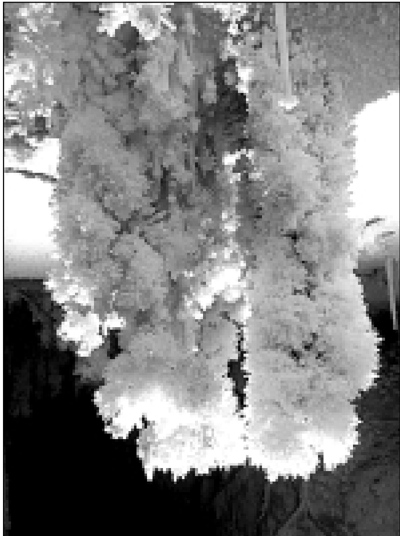
Тут нескінченний ланцюжок туристів. Інтерес до палеонтологічних знахідок у шанувальників краси гір і печер нині такий, що спелеологи «Онікс-туру» почали власним коштом ремонтувати і убезпечувати гірську дорогу до цього мальовничого узгір'я Чатирдагу, де розташувався єдиний в Україні екскурсійний печерний комплекс. Цей здавна популярний серед «мандрівного племені» шлях розсипається далі сповненими романтики стежками. До серцевинних вершин в ланцюгу кримських гір. До верхнього плаского плато люди з рюкзаками прагнуть, щоб надихатися ялівцем, буйними травами, померзнути у спеку в Холодній печері (Суук-Коба), дійти до Тисячеголової (Бінбаш-Коба), де знайдено велетенську гору людських кісток епохи війн середньовіччя; помилуватися трьома входами і дивами печери Триглазки; дійти до шахт Бездонної і Обвальної, в якій виявлено чимало решток фауни льодовикового періоду; прошкуючи дикою Тисовою ущелиною, лісовими стежками, здійнятися на уривчасту, більш як півторакілометрову вершину Еклізі-бурун, з якої видно, як море омиває весь півострів. Розлоге нижнє плато плавно збігає майже до Сімферополя. Воно помережане карстами, широкими замкнутими з усіх боків котлованами, численними вирвами. А загалом — скам'яніле розбурхане море, в яке на десятки і сотні метрів заглиблюються численні печери, колодязі і шахти, заплутані лабіринти проходів і зал з вічно холодними підземними озерами... Спелеологи попереджають аматорів: ці пастки небезпечні для життя. Хоч як це дивно, але найбільший відсоток надзвичайних випадків трапляється в найосвоєніших і найчастіше відвідуваних місцях: на Ай-Петрі — де знайдено 285 печер, шахт і колодязів; Демерджі, Карабі, у Великому Каньйоні та Чатирдазі — де знайдено 135 підземних порожнин. Дику красу його неповторного, «місячного» ландшафту оживляють лише букові гаї у байраках та духмяні до запаморочення трав'янисті галявини, які змінюють розлогі поля потрісканих, посічених вивітрюваннями сліпучо білих вапняків — так звані карри. Донедавна натовпи туристів найчастіше оглядали Холодну і Тисячеголову печери на півночі нижнього плато. Вони доступні й для непідготовлених шанувальників гірських пейзажів і дають повне уявлення про розмаїття підземних проходів, зал і галерей. І страждають через доступність, бо «дикі скелелази» безжально знищили внутрішні оздоби печер: унікальні за мальовничістю і тендітністю віковічні сталактити і сталагміти. Вони не пожаліли навіть могутні натічні колони та інші дива підземного світу. А натомість «увічнили» своє невігластво і варварство битим склом, «автографами» на стінах та іншими «шедеврами» наскельного розпису сучасних дикунів...



Уберегти дива природи

Щоб не допустити ще більших втрат, спелеологи «Онікс-туру» взяли шефство над найпопулярнішими серед туристів сусідніми печерами: півторакілометровою, із заглибленнями на 125 метрів Еміне-Баїр-Хосар — з її унікальними палеонтологічними знахідками і триповерховою Мармуровою — відомою всьому світу тим, що за красою і популярністю у відвідувачів зарахована незалежними експертами до п'ятірки найвідоміших печер Землі. Вона має найбільшу в Криму печерну залу заввишки з дев'ятиповерховий будинок, не менш унікальні зали Гурову і Плотинну, найдивовижніші галереї Казок і Тигровий хід. Їх облаштували для масових екскурсій, зробили доступним підземний світ навіть дітям і нині сумлінно охороняють.

— Рідкісні палеонтологічні експонати зберігаються нині не в омріяному екзотичному гірському музеї, а в тимчасовій дощаній підсобці біля входу до печери.



Відвідувачам-туристам їх не покажеш — соромно, — каже Олександр Козлов — директор спелеологічного центру «Онікс-тур», нещодавно нагороджений Державною премією Криму «За збереження природи краю і створення йому належного курортного іміджу».

«Вождь кримських спелеологів» облаштовував найперший в Криму туристичний печерний комплекс, 15 років дбайливо, за принципом «Не пошкодь!» опоряджує з колективом ентузіастів гірські печери до загальноєвропейського рівня туристичних об'єктів. Та створити унікальний музей без спонсорів неспроможний. Розповідає, що розвідані його друзями підземелля, то лише «крапля в морі» знаменитих карстових порожнин Криму. Їх на сьогодні тут відомо близько тисячі(!) — найунікальніших предковічних підземних колодязів і проваль, печер і шахт. Загальна довжина цього підземного царства, про яке першу літературну згадку лишив ще в I в. до н. е. Овідій, майже 90 глибинних кілометрів, площа — близько 250 тисяч квадратних метрів, а об'єм — до двох мільйонів кубометрів. Доволі таємничим хитросплетіння кримських печер залишається досі. Це і давно вивчена найдовша в Європі 16-кілометрова Червона (Кизил-Коба), де теж знайдено кістки печерних ведмедів і матеріальні сліди древньої людини. Або найглибша — більш як півкілометрова Солдатська. Або найвище розташована на півострові — Тріщинна. Найнижча, що «сховалася» на 10-метровій морській глибині на півострові Тарханкут — Безіменна. Найнебезпечніша — Каскадна на Ай-Петрінському масиві, яка зібрала найбільшу кількість жертв і нещасних випадків та ще сотні інших.

Знахідки множаться. У печерах Ені-Сала виявили сліди древніх святилищ епохи заліза. На плато Карабі-яйли знаходять останки древніх диких котів, гієн, печерних левів. На схилі Байдарської долини в Скельній сталактитовій печері теж знайдено силу-силенну кісток давно вимерлих тварин. В обмережаній наскельними зображеннями печері Чокурча зберігається цілий арсенал кремнієвої зброї і 10 пар бивнів мамонтів.

Десь глибоко під землею очікують на своїх нових дослідників таємничі підземелля. Всі вони доступні кожному. Але по-справжньому насолодитися їх чарами можна лише під керівництвом досвідчених екскурсоводів — професійних скелелазів і спелеологів.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ВІСТІ З СЕВАСТОПОЛЯ

Дружитимемо будинком

Перший камінь у будівництво Будинку дружби закладуть 17 вересня президенти Леонід Кучма і Володимир Путін у Севастополі. Автор проекту заслужений архітектор України Георгій Григор'янц. За його задумом символ непорушної дружби між Україною і Росією — круглий, без жодного зовнішнього кута. Внутрішній діаметр незвичайного житлового будинку — 86 метрів, зовнішній — 102.

Новосілля в ньому справлять 290 родин севастопольців — громадян України і Росії. Кошторисна вартість новобудови підвищеної комфортності не більше, а навіть трохи менше відомого «президентського» будинку, побудованого в Севастополі цьогоріч під патронатом Леоніда Кучми. А родзинка — автономне опалення кожної квартири.

Квіти, панахида, мітинг

Минулої суботи відзначали День пам'яті воїнів, загиблих під час оборони Севастополя в Кримській війні 1853-1856 рр. На Братському цвинтарі та у Свято-Нікольському храмі відбулися панахида, мітинг і покладання квітів і вінків на могили героїв.

13 вересня 1854 року об'єднаний англо-французький флот підійшов до західного узбережжя Криму, щоб висадити 62-тисячну союзницьку армію, призначену для взяття південного форпосту російської імперії — Севастополя. Наступного року відзначатиметься 150-річчя героїчної оборони Севастополя, що тривала 340 днів і залишила по собі 15 цвинтарів у місті та його околицях.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

ОГОЛОШЕННЯ

Українська аграрна біржа повідомляє, що сорок четвертий спеціалізований аукціон з продажу скрапленого газу для потреб населення відбудеться

19 вересня 2003 року о 12-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГИ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ, ЩО БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ НА СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ АУКЦІОНІ № 44 з ПРОДАЖУ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ ДЛЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ 19.09.03 р.

№ позиції	Обсяг газу в одному лоті, тонн	Кількість лотів, одиниць	Загальний обсяг газу, тонн	Ціна за 1 тонну газу (з ПДВ), гривень	Початкова вартість одного лоту (з ПДВ), гривень	Загальна вартість газу (з ПДВ), гривень	Умови транспортування газу
Пропозиція ДК «Укргазвидобування» (обсяги жовтня)							
ТЦСК "Селещина" філії Управління з переробки газу і газового конденсату							
1	140	15	2 100	1 350	189 000	2 835 000	залізницею
2	35	43	1 505	1 350	47 250	2 031 750	залізницею
Яблунівське відділення з переробки газу філії Управління з переробки газу і газового конденсату							
3	140	16	2 240	1 350	189 000	3 024 000	залізницею
4	35	50	1 750	1 350	47 250	2 362 500	залізницею
ГПУ "Харківгазвидобування"							
5	25	60	1 500	1 350	33 750	2 025 000	автотранспортом
Всього:			**9 095**			**12 278 250**	
Умови поставки: 1) Продавець проводить поставку скрапленого газу на жовтень 2003 року на умовах франко-резервуар газопромислового управління; 2) При транспортуванні скрапленого газу залізницею на поставку цистерн покупець здійснює самостійно.							
Пропозиція АТ «Укртатнафта» (обсяги жовтня)							
*АТ "Укртатнафта" (з Кременчуцького НПЗ, **бутан технічний, сума пропану і пропілену 5%-40%**)*							
6	50	40	2 000	1 450	72 500	2 900 000	залізницею
Всього:			**2 000**			**2 900 000**	
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу залізничним та автомобільним транспортом на умовах франко-резервуар АТ "Укртатнафта"; 2) При транспортуванні скрапленого газу залізницею поставку цистерн, оплату за транспортування та послуги наливу здійснює Покупець, при транспортуванні скрапленого газу автоцистернами доставку автоцистерн та оплату за послуги наливу здійснює Покупець; 3) Продавець проводить продаж скрапленого газу тільки по території України.							
Пропозиція ВАТ «Укрнафта» (обсяги жовтня)							
Гнідинцівський ГПЗ							
7	25	235	5 875	1 400	35 000	8 225 000	залізницею
8	7	257	1 799	1 400	9 800	2 518 600	автотранспортом
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу залізничним або самовивозом автомобільним транспортом; 2) Оплату за перевезення скрапленого газу залізничним транспортом здійснює Покупець по окремому договору з транспортною організацією. В ціну за одну тонну скрапленого газу входить вартість послуг за транспортування залізничних цистерн з вузлової станції в пункт наливу, які надаються Продавцю підприємством залізничного транспорту.							
Качанівський ГПЗ (Качанівське н-ко)							
9	7	134	938	1 350	9 450	1 266 300	автотранспортом
*Качанівський ГПЗ (Глинсько-Розбишівське н-ко, **бутан технічний ГОСТ 20448-90**)*							
10	7	121	847	1 250	8 750	1 058 750	автотранспортом
НГВУ "Бориславнафтогаз"							
11	7	15	105	1 400	9 800	147 000	автотранспортом
Долинський ГПЗ							
12	7	82	574	1 500	10 500	861 000	автотранспортом; з Долинського ГПЗ
Всього:			**10 138**			**14 076 650**	
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу самовивозом автомобільним транспортом; 2) В ціну за 1 тонну скрапленого газу входить вартість послуг по наливу в автоцистерни.							

Зміни до пропозицій на продаж оприлюднюються шляхом розміщення на WEB-сторінці УАБ за адресою: **http://www.uame.com.ua/energo**. Внесення змін до пропозицій на продаж допускається до **16 вересня 2003** р. включно.

Заявки на купівлю за встановленою формою приймаються з 9-00 до 18-00 години до **18 вересня 2003** р. включно.

Сплата учасниками аукціонів попередніх внесків здійснюється на спеціалізований рахунок УАБ № **26047001293** в Українському кредитному банку, м. Київ, МФО **321701**, код за ЄДРПОУ **23389377**.

Українська аграрна біржа, тел. (044) 246-48-90, 246-48-92
http://www.uame.com.ua, E-mail: exch@uame.com.ua

До уваги акціонерів!
ВАТ «Ватутінський м'ясокомбінат»

повідомляє про скликання позачергових загальних зборів акціонерів, що відбудуться 31 жовтня 2003 року об 11.00 за адресою: Черкаська область, м. Ватутіне, Індустріальне шосе, 1.

Порядок денний:

1. Звіт правління за підсумками фінансово-господарської діяльності товариства за звітний період.
2. Звіт Спостережної Ради та ревізійної комісії про підсумки фінансово-господарської діяльності Товариства за звітний період.
3. Переобрання складу Спостережної Ради Товариства.
4. Затвердження змін до внутрішніх документів Товариства та організаційні питання.

Реєстрація акціонерів та їх представників буде проводитися з 9.00 до 10.45 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам потрібно мати при собі паспорт або інший документ, що засвідчує особу. Представникам акціонерів додатково потрібно мати доручення, оформлене згідно з вимогами чинного законодавства.

Довідки за телефонами:
(04740) 6-24-20; 6-22-08.

Правління ВАТ «Ватутінський м'ясокомбінат».

РЕГІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ БАНКРУТСТВА

ДОГОВІР З МІНІСТЕРСТВОМ ЕКОНОМІКИ ТА З ПИТАНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ВІД 24.05.01. ЗА №14

проводить навчання

АРБІТРАЖНИХ КЕРУЮЧИХ

(розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів)

з 22 по 27 вересня 2003р.та з 20 по 25 жовтня 2003р.

УВАГА!
Центром постійно проводиться переатестація арбітражних керуючих, які пройшли навчання до 01.04. 2001 р.

Адреса: 03113, м. Київ, пр. Перемоги, 57, 10 поверх

(044) 495-21-18, 495-21-19, 495-21-20.

e-mail: arbiter@ukr.net http: www.arbiter.kiev.ua

КСП «Агрофірма «Рубежівська» повідомляє про продаж нерухомого майна, а саме телятника № 12 загальною площею 1200 квадратних метрів, який знаходиться за адресою: Київська область, Києво-Святошинський район, с. Михайлівка-Рубежівка, вул. Шкільна, 30.

З усіх питань звертатись за тел.: (297) 47321.

ЗАТ «ИНПРОМСЕРВИС» в доповнення до оголошення в газеті № 155 (3155) від 20 серпня 2003 року повідомляє про внесення до порядку денного загальних зборів доповнення пункту «3. Про внесення змін до Статуту товариства».

Інформація про збільшення статутного фонду.

ЗАТ «ИНПРОМСЕРВИС», розташоване за адресою: пров. Микитинський, 24, м. Харків, 61001, тел. 14-09-09, збільшує статутний фонд для активізації фінансово-господарської діяльності. Статутний фонд збільшується на 368750 грн. Номінальна вартість кожної акції 25 грн. Додатково випускається 14750 штук простих іменних акцій. Форма випуску документарна. Переважне право на додатково випущені акції мають акціонери товариства в кількості пропорційній їх частці у статутному фонді на момент прийняття рішення про додатковий випуск.

Проект змін до статуту:

1) п. 7.1. статуту викласти в наступній редакції:

«7.1. Статутний фонд Товариства становить 600 000 (шістсот тисяч) гривень».

2) п. 7.2. статуту викласти в наступній редакції:

«7.2. Статутний фонд товариства поділено на 24000 (двадцять чотири тисячі) простих іменних акцій номінальною вартістю 25 (двадцять п'ять) гривень 00 копійок кожна. Оплата вартості акцій здійснюється у відповідності з діючим законодавством України. Оплата повної вартості акцій повинна бути зроблена акціонером не пізніше року з моменту реєстрації Товариства».

Збитки у зв'язку з додатковим випуском акцій не передбачається.

Правління.

Общество с ограниченной ответственностью «Мединтранс» (код ОКПО 31793192) сообщает об изменении названия на общество с ограниченной ответственностью «Ратибор — Сервис» согласно протоколу общего собрания участников от 02.09.2003 г., юридический адрес: 49005, г. Днепропетровск, ул. Чернышевского, 1б.

ООО «Ратибор — Сервис» является правопреемником ООО «Мединтранс».

Господарський суд Дніпропетровської обл., 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а, Постановою по справі № Б24/79/03 від 02.09.2003 р. визнав банкрутом Приватне підприємство «ВЕСТА» (адреса: 49008, м. Дніпропетровськ, вул. Народного ополчення, 1, код ЄДРПОУ 31055840), п/р 2600630161043 в філії Красногвардійського відділення Промінвестбанку м. Дніпропетровська, МФО 305385, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Плющакову Валентину Миколаївну (адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 2/10).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду Дніпропетровської області.

ТОВ «Синтез», код 32250166, зареєстроване Печерською РДА м. Києва, 18.12.2002 р. за адресою: м. Київ, пров. Новопечерський, 19/3 повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/613-б від 15.09.2003 р. ТОВ «Синтез», визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Золотуха І. П.

Претензії кредиторів приймаються за тел.: 247-16-89.

Господарський суд Дніпропетровської обл., 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а, Постановою по справі № Б24/78/03 від 02.09.2003 р. визнав банкрутом Приватне підприємство «БЕЛУН» (адреса: м. Дніпропетровськ, вул. Театральна, 3, код ЄДРПОУ 31816324), п/р 2600630161161 в філії Красногвардійського відділення Промінвестбанку м. Дніпропетровська, МФО 305385, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Плющакову Валентину Миколаївну (адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 2/10).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду у Дніпропетровській області.

Господарський суд Херсонської області (вул. Горького, 18, м. Херсон, 73000). постановою від 27.08.2003 року у справі № 5/14-Б визнав банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Промислове підприємство «Херсонзалізобетон» (Бериславське шосе, 10, м. Херсон, 73008; п/р 26006301750008 в Херсонському Центральному відділенні Промінвестбанку, МФО 352286, код ЄДРПОУ 01267857) та відкрив відносно нього ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ляшко Олександра Віталійовича (ліцензія АА № 250375 від 05.03.2002 року; а/с 5, м. Херсон, 73022, т/ф 8-0552-240002).

Господарським судом Запорізької області (м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) за заявою ДПІ у Заводському районі м. Запоріжжя, 13.08.2003 р. порушено справу № 19/99 про порушення справи про банкротство та відкрита ліквідаційна процедура відносно товариства з обмеженою відповідальністю «ТРЕЙД» (69000, м. Запоріжжя, Заводський р-н, вул. Реактивная, 1, код ЄДРПОУ 22143408, р/р 26003301302133 в Ордж. Відділення ПІБ, МФО 313333, 260002240003 в ЗРУ КБ «Приватбанк» МФО 313399). Ліквідатором призначено Сайко В. В. (69067, м. Запоріжжя, вул. Тенісна, 14/60).

Претензії кредиторів приймаються Господарським судом протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Миколаївської області по справі № 14/21 від 18.08.2003 р. Єланецький міжгосподарський комбінат по наданню комунальних послуг населенню (код ЄДРПОУ 01236236, юридична адреса: 55500, Миколаївська область, Єланецький район, смт. Єланець, вул. Горького, 64) визнано банкротом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Ратинську Сталіну Вікторівну (Ліцензія серія АА № 250053 від 19.11.2001 р.) Адреса: 54001, м. Миколаїв, вул. Садова, 1-А, тел. 35-51-26.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Одеської області від 05.09.2003 р. по справі № 24/103-03-4136 (65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) підприємство з іноземними інвестиціями «Тельмакс» (65000, м. Одеса, вул. Отрадна, 12, п/р 26002301169 в АКБ «Фінбанк», МФО 328685, код ЄДРПОУ 22479115 визнано банкрутом та відносно нього відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Бойчука Олега Михайловича (ліцензія № 250424 від 29.03.2002 р.), 65078, м. Одеса, а/с 122.

Определением от 23.07.03 г. хозяйственный суд Луганской области (91000, Луганск, пл. Героев ВОВ, 3а) возбудил дело № 10/141Б о банкротстве ОАО «Стахановский завод металлоизделий», г. Стаханов, ул. Широкая, 5, р/с 2600030120992 в отделении ПИБ г. Стаханова, МФО 304353, код 14307268.

Распорядителем имущества назначена арбитражный управляющий Подколзина Любовь Николаевна, лицензия № АА 250232, почтовый адрес: Луганская область, г. Александровск, пр. Центральный, д. 7.

Господарським судом Дніпропетровської області, який знаходиться за адресою: 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а, прийнято постанову від 26.08.2003 р. по справі № Б24/248/99 про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури у відношенні до колективного підприємства «Дзержинський універмаг», юридична адреса: 50050, м. Кривий Ріг, пр. Металургів, 36. Код ЄДРПОУ 16403852, розрахунковий рахунок № 26005131704541 в Криворізькій філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 305619.

Ліквідатором КП «Дзержинський універмаг» призначено Сороковікова Андрія Юрійовича, ліцензія АА № 140441. Адреса: 50069, м. Кривий Ріг, вул. Волгоградська, 9, тел.: (0564) 71-66-24.

До відома громадськості

Акціонерне товариство «ВОЗКО» звернулося до Національної комісії регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з виробництвом та постачанням за нерегульованими тарифами електричної енергії на території міста Вознесенська підприємствам, організациям та населенню.

Поштова адреса: 56500, Миколаївська область, м. Вознесенськ, вул. Жовтневої революції, № 287. Телефон 4-34-98, факс 8-0512 50-00-43.

Ухвалою Господарського суду Івано-Франківської області (м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) від 08.07.2003 р. порушена справа № Б-6/177 про банкрутство **ВАТ «Коломийський сирзавод»** (юридична адреса: м. Коломия, вул. Горбаша, 8, код ЄДРПОУ 00445713).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого —Ілляшенко О. В. (ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, серія АА № 047793 від 17 жовтня 2001 р.).

Перемога — подарунок Мунтяну

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 8-й тур.

«Карпати» — «Динамо». 3:4. 18 000 глядачів. Голи: Мізін, 7, 52, Ковальчук, 11 — Белькевич, 16, 43, Гіоане, 46, Шацьких, 90+1. Гості грали в такому складі: Шовковський, Алессандро (Несмачний, 46), Дмитрулін, Гавранчич, Хацкевич (Гусєв, 58), Белькевич, Гіоане, Саблич, Леко, Рінкон (Мелащенко, 62), Шацьких.

«Шахтар» — «Чорноморець». 4:1. 20 000. Агахова, 14, Вукич, 58, Тимощук, 60, Брандау, 69 — Мітерев, 90+1.

«Арсенал» — «Волинь». 1:0. 1 500. Островський, 90.

«Дніпро» — «Ворскла-Нафтогаз». 2:1. 7 000. Костишин, 38, Грицай, 85 — Ідахор, 13.

«Металург» Зп — «Металург» Д. 1:4. 5 000. Демченко, 65 — Шищенко, 8, 73, Младенович, 27, Цихмейструк, 83.

«Борисфен» — «Іллічівець». 1:1. 1 500. Ковальчук, 10 — Єсін, 34.

«Зірка» — «Оболонь». 1:1. 4 000. Павлик, 13, з пенальті — Кобзар, 36.

«Кривбас» — «Таврія». 1:0. 12 500. Ірісметов, 59. На 34-й хвилині з поля вилучено сімферопольця Котюка (за грубий поштовх суперника руками після зупинки гри).

	В	Н	П	М	О
Шахтар	8	0	0	20—3	24
Динамо	6	1	1	20—8	19
Дніпро	6	0	2	16—7	18
Металург Д	4	4	0	16—8	16
Чорноморець	3	3	2	9—9	12
Оболонь	3	2	3	6—6	11
Арсенал	3	1	4	10—12	10
Іллічівець	2	4	2	9—9	10
Кривбас	2	3	3	5—8	9
Карпати	2	2	4	10—12	8
Металург Зп	2	2	4	8—13	8
Таврія	1	4	3	6—14	7
Ворскла	1	4	3	6—14	7
Зірка	1	3	4	4—10	6
Борисфен	1	3	4	3—9	6
Волинь	0	2	6	5—15	2

Два м'ячі у воротах київського «Динамо» вже на одинадцятій хвилині матчу — такого щось і не пригадується. Але «Карпати» та ще й у своєму рідному місті завше були вкрай незручним суперником для синьо-білих. І цього разу львів'яни вирішили попсувати нерви своєму іменитому суперникові та його прихильникам. Зусиллями Мізіна і Ковальчука господарі швидко вийшли вперед. Мало того, підопічні Мирона Маркевича, котрий весь час повертається, не задовольнилися досягнутим і, маючи два м'ячі форі, продовжували грати в атакуючий футбол, не збилися на примітивне відбивання м'яча кудись подалі від гріха. Одне слово, не перейшли на відвертий захисний варіант.



Фото УНІАН.

Десь у середині першого тайму динамівці почали володіти ініціативою, і це дало їм змогу зрівняти рахунок. Спочатку капітан гостей Белькевич вийшов сам на сам з Налепою, а за три хвилини до перерви він же майстерно вразив ціль, виконуючи вільний удар з лінії ... воротарського майданчика.

По перерві вже перша атака вивела киян уперед. Гіоане відкрився на правому куті карного майданчика «Карпат», отримав м'яча і, пройшовши кілька метрів, елегантно перекинув його через воротаря, котрий необачно висковчив. Здавалося, все стало на свої місця. Але у цього поєдинку була своя логіка. Активний Мізін, до речі, вихованець київського «Динамо», після подачі кутового зіграв на випередження і з кількох метрів ногою точно пробив на противоході повз Шовковського.

Рівновага в рахунку трималася до закінчення основного часу зустрічі. Але тільки почалася перша з доданих арбітром Жосаном хвилина, Шацьких отримав передачу від Олега Гусєва і точно пробив у кут воріт.

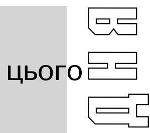
Що й казати, три пропущені м'ячі для «Динамо» — серйозна пересторога напередодні стартового матчу Ліги чемпіонів проти московського «Локомотива» (завтра на НСК «Олімпійський», початок о 21.45) і підстава для висновків динамівським тренерам.

Перемоги з однаковими рахунками здобули донецькі клуби. Особливо очікували поєдинок «Шахтаря» з одеситами, котрі нещодавно вдома обіграли чемпіона. У Донецьку сенсації не сталося. Лише в першому таймі гості чинили хоч якийсь опір. А от після перерви донеччани владарювали на всі сто відсотків.

Донецький «Металург» у Запоріжжі продемонстрував свою справжню міць. Приємно, що поступово після тривалої хвороби і лікування набирає доброї форми гравець національної збірної Шищенко. Цього разу він забив два м'ячі. А от у запоріжців справи поки що кепські. Нелегко Михайлові Фоменку виправити занедбане становище клубу, хвороба якого виявилася значно складнішою.

Лише на останній хвилині домашнього матчу «Арсеналу» вдалося зламати опір лучан. Нудний футбол, порожні трибуни НСК «Олімпійський» — видовище не із захоплених. А «Волинь» — єдиний клуб, котрий поки що не знав радості перемоги в нинішньому чемпіонаті.

Нарешті про поєдинок у Кривому Розі. У наставника «Кривбасу» Володимира Мунтяна був день народження. Звичайно, підопічні прагнули піднести подарунок своєму наставникові. І вони це зробили. Хоча перемога криворіжцям далася нелегко. Суперник, котрий ще на 34-й хвилині залишився вдесятьох, чинив неабиякий опір.



ЦЬОГО

16 ВЕРЕСНЯ

■ 1893 р. Народився англійський кінорежисер угорського походження Александр (Шандор) Корда. ■ 1918 р. Засновано перший радянський орден — Червоного Прапора. Одним з перших його кавалерів був Нестор Махно. ■ 1944 р. Радянські війська вступили до столиці Болгарії Софії. ■ 1955 р. Під керівництвом Сергія Корольова здійснено підводний запуск балістичної ракети. ■ 1960 р. У Києві засновано Інститут геофізики АН УРСР. ■ 1964 р. У Москві відкрився Всесвітній форум молоді. ■ 1967 р. Помер поет Павло Тичина.

Грають наші суперники

А тепер до вашої уваги результати з участю клубів — наших суперників у єврокубках. **Англія.** «Арсенал» (Лондон) — «Портсмут». 1:1 (Анрі, 41 — Шерінгем, 27); **Італія.** «Сьєна» — «Інтер» (Мілан). 0:1 (Матерацці, 28), «Парма» — «Перуджа». 3:0 (Брешіано, 23, Адріано, 50, з пенальті, Джилардіно, 78); **Росія.** «Локомотив» (Москва) матч чергового туру зіграв ще кілька тижнів тому і поступився ЦСКА — 1:3 і тепер з 39 очками перебуває на шостій позиції в турнірній таблиці. А лідирує ЦСКА — 48 очок; **Німеччина.** «Байєр» — «Гамбург». 1:0. **Румунія.** «Отелул Галаті» — «Динамо» (Бухарест). 0:0.

Лише результати

Першість країни. Перша ліга. 8-й тур. «Спартак» І-Ф — «Нафтовик». 0:0. «Сталь» — Арсенал». 4:1. «Система-Борекс» — «Шахтар-2». 2:1. «Динамо-2» — «Миколаїв». 0:0. «Карпати-2» — «Нафком-Академія». 0:2. «Нива» — »Закарпаття». 2:0. «Красилів-Оболонь» — ЦСКА. 2:1. «Металіст» — «Поліся». 2:0. «Спартак» С — «Зоря». 3:0.

Лідирують: «Металіст» — 19 очок, «Сталь» — 16, «Закарпаття», «Спартак» С — по 15, «Динамо-2» — 14.

Віват, Lietuva!

Баскетбол. У Швеції тріумфом Литви, країни, де баскетбольні таланти народжуються, мов бурштин у водах Балтики, завершився чемпіонат Європи. Литовська збірна перемогла у фіналі команду Іспанії — 93:84 (у ході поєдинку перевага прибалтів становила 21 очко). До речі, це третій в історії литовський євроуспіх. Уже давно — у 1937 та 1939 році — литовці ставали чемпіонами континенту. І от через 64 роки — новий злет. Бронзові медалі завоювали баскетболісти Італії, котрі в матчі за третє місце переграли французів — 69:57.

Легка атлетика. Монако. Гран-прі. Золоту і срібну медалі у штовханні ядра здобули українці — відповідно Віта Павлиш та Юрій Білоног. Друге місце у стрибках у висоту — в нашої Віти Паламар.

Хокей. Чемпіонат СЄХЛ. «Сокіл» (Україна) — «Титан» (Росія). 5:4 і 5:3.

Добірку підготував **Віктор БРАНИЦЬКИЙ.**

У НОМЕР

Макаров повернувся на завод

На майдані Південного машинобудівного заводу встановлено бронзовий пам'ятник його легендарному директору, двічі Герою Соцпраці і лауреату Ленінської премії Олександру Макарову. З ім'ям цієї людини пов'язано створення і становлення у Дніпропетровську унікального ракетобудівного комплексу, якому донедавна не було рівних у світі. Під керівництвом Макарова було побудовано чотири покоління бойових ракет та понад чотириста штучних супутників Землі.

Авторам пам'ятника скульптору Олександру Зігуру та архітектору Ігорю Нескоромному триметрову постать легендарного директора вдалося наповнити такою внутрішньою наснагою та динамікою, що вічна присутність Макарова на «Південмаші» відтепер ні в кого не викликатиме сумніву.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

«Дерманський світильник»

У селі Дермань Здолбунівського району Рівненщини, на батьківщині видатних українських письменників Бориса Тена і Уласа Самчука, втретє відбулось літературне свято «Дерманський світильник». Свято має на меті вшанування пам'яті та популяризацію спадщини обох митців.

На вогник «Дерманського світильника» завітали письменники із Києва, Житомира, Тернополя, Рівного. Вони взяли участь у наукових читаннях, зустрілися із земляками Тена та Самчука, були свідками вручення обласної літературної премії імені Світочів, що її встановила Рівненська облдержадміністрація, рівненському поетові Степану Бабію.

Олександра ЮРКОВА.

Не будь Дуримаром!

ДОВКІЛЛЯ

Під таким закликом-гаслом у столичному зоопарку відбулася акція «День ЧЕ», організатори якої намагалися зробити відвідувачів захисниками європейської болотяної черепахи — єдиного з 230 видів «тортіл», що мешкають у дикій природі на території нашої країни.

Треба сподіватися, того недільного дня дітлахи, на яких здебільшого і розрахований захід, під час вікторини дізналися багато нового про черепашаче плем'я. Маленькі відвідувачі були в захваті і від призів за кожну правильну відповідь, і від можливості поспілкуватися з чи не найдавнішими на планеті тваринами, що жили ще за динозаврів. Колись цих рептилій нещадно вбивали, бо звинувачували у знищенні рибних запасів. Насправді вони, поїдаючи снулу і хвору рибу, виконують роль санітарів водоїм.

У природі в «тортіл» немало ворогів. Але й тепер людина — найнебезпечніший. Попри природоохоронні закони, браконьєри у всьому світі виловлюють тисячі черепах. М'ясо, яйця вважаються делікатесами, з панцирів виготовляють сувеніри, багато «тортіл» продають для утримання. Ще на слуху історія про затримання на в'єтнамо-китайському кордоні партії з десяти тисяч дорослих черепах, яких намагалися переправити до ресторанів Європи. Попри втішний «хеппі енд» (значна частина конфіскованих тварин після реабілітації оселилася в зоопарках світу, зокрема Київському) історію не можна вважати щасливою. Адже після всіх поневірянь вижили лише шість тисяч рептилій.



Фото Анастасии СИРОТКИНОЙ.

За словами співробітника столичного зоопарку Кирила Тарантина, в Україні з появою моди на утримання вдома екзотичних тварин популяція болотяних черепах скорочується. Велику кількість ставкових санітарів спонтанно виловлюють відпочивальники на природі. Здебільшого «тортіл» утримують у жахливих умовах, доки вони не набриднуть новоявленим господарям. Але випущені на волю ослаблені тварини, що втратили здатність виживати в природних умовах, здебільшого гинуть.

Організатори акції нагадали, що згідно з підписаними Україною міжнародними конвенціями, вилов і утримання без спеціального дозволу диких тварин в нашій країні заборонено і переслідується законом. Тому закликали насолоджуватися представниками фауни, спостерігаючи за ними в природних умовах. А якщо хтось знайшов хвору чи поранену тварину — приносити до зоопарку, де їй допоможуть.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- (р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311169. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos